

VASÁRNAP

ÁRA 1500 KORONA

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42-49, L 998-04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 21. szám.

Vasárnap, május 23.

Amiből élünk.

Mayer János földművelésügyi miniszter nagyon fontos értekezletet hívott össze a hét elején. A mezőgazdasági iskolák újjászervezéséről volt szó. A tanácskozáson a magyar gazdák nesztora, *Darányi Ignác*, szólt hozzá a kérdéshez elsőnek. Nagyon fölemelő és érdekes volt az, mikor az ősz agrárvezér tanítást adott az ifjabb nemzedéknek, hogy Magyarországon az első a mezőgazdaság s ép azért hibás a parlament, hogy a földművelésügyi célokra szavaz meg legkevesebbet.

A mezőgazdasági ismereteket sürgősen el kell terjeszteni. Nyakunkon a világverseny. Ha nem tudunk jobbat és olcsóbban termeszteni, mint a külföldi versenytársaink, akkor elvesztjük külföldi piacainkat. Nagyon helyes tehát, hogy a földművelésügyi miniszter arra törekszik, hogy minden gazdaifjú megtanulja az okszerű és modern gazdálkodást. A miniszter az akadémiák és a földművesiskolák között középfokú mezőgazdasági szakiskolákat akar felállítani Pápán, Hódmezővásárhelyen és Szarvason, amelyek érettségivel egyenlő értékű vég bizonyítványt fognak adni a gazdák fiainak. A földműves-

A Faluszövetség tiszaföldvári fiókjának megalakulása.

Balról jobbra (a harmadik alaktól): Nagy János, Enyedi János, Lévai Mihály főbíró, Ambrus Károly szolgabíró, Csontos Kálmán főjegyző, Patrubán István főszolgabíró, Sikolya Albert tanító, A. Petyus István a fiókszövetség alelnöke, Brozik Károly lelkész a fiókszövetség elnöke, Meskó Zoltán a Faluszövetség társelnöke, Erődy Harrach Tihmér a kerület képviselője, Lukács Kálmán és Sallay Ferenc.

iskolák számát szaporítják és gazdaképző iskolákká szervezik át azokat.

A falusi népet leginkább érdekli a téli gazdasági iskolák szervezése. Egyelőre járasonként, később minden nagyobb községben működnek ezek a téli iskolák, melyekben két téli évfolyamon át a késő őszi és téli hónapokban tanulnak a gazdaiifjak a mezőgazdasági tudás legújabb részleteit. Így gazdaközönységünk felemelkedne társadalmilag is és elfoglalná méltó helyét a közéletben amellett, hogy földjéből többet és jobbat tudna kihozni.

A napilapok tele vannak a frankpörrel. Nem tehetünk róla, de mi többre becsljük a mezőgazdasági szakoktatás újjászervezését, mint az egész frankpört. A frankbotrányból ép némely baloldali újságon keresztül csak kár és sár szakadt a nemzetre. A mezőgazdasági oktatás reformjából azonban, mely iránt oly kevés érzékük van a liberális újságoknak, áldást és kenyeret kap a magyar nép.

A földmivvelésügyi miniszter kezében nagyon jó helyen van a gazdasági szakoktatás ügye. A gazdatársadalom képviselői Darányival az élükön tiltakoztak az ellen, hogy más minisztérium ki akarja venni ezt a szerepet a földmivvelésügyi minisztérium kezéből. Mi csatlakozunk ehhez a határozott állásponthez.

Budapest, május 22.

Az angolok példája. Az angol szociáldemokrata szakszervezetek általános sztrájkot mondtak ki, mert az állam nem teljesítette a bányászok követelését, hogy az állampolgárok adójából pótolják a bányák bevételét, hogy azok nekik nagyobb nápszámot adhassanak. Nagy dörrel-dúrral kezdődött el a sztrájk. Ötmillió szociáldemokrata lépett sztrájkba. A hazai baloldali lapok is ökölnyi betűkkel hirdették, hogy most dől el Anglia sorsa. A sorok között már érezni lehetett, hogy vörös lesz a világ. Nos hát, az angol miniszterelnök, Baldwin nem ijedt meg a sztrájkolóktól. A kormány kivételre hatalmat kért a parlamenttől s a sztrájkot forradalomnak minősítve rendkívüli érvelés intézkedésekre fogott. A polgárság és a munkásság hazafias része pedig munkába állt s kettőzött erővel dolgozott a sztrájkolók helyett is. Egy hét sem múlt el: a nagy sztrájk le volt törve. Az erély és kitartás Győzelemre vezetett. A magyar polgárság is tanulhat belőle.

A frankokfák fölsültek. Csunya jelenetek voltak a bíróság előtt a frank főtárgyalásán. Bizonyos főurak és izraelita demokráta egy csoportban vonultak jól, hogy pletykázzanak Magyarország kormánya ellen. S mi történt? Végül minden vádakodásuk összeomlott. Kiszült, hogy nem is frankharcosok, hanem frankokfák, akik pletykához értenek csak. A szomorú a dologban az, hogy pletykájuk sokat értett az országnak, megakasztotta gazdasági életünk föllendülését, mert a liberális sajtó értett hozzá, hogy a törgrófok és demokráta hazugságait nagy betűkkel hirdesse, de a cáfolatot már eladta.

A negyvenhatodik államsorsjáték sorsjegyei ismét mindenütt kaphatók. Egy sorsjegy á 20.000 korona. A főnyeremény 200 millió, a jutalom 300 millió, szerencsés esetben 500 millió korona készpénz. Húzás június 10-én a m. kir. pénzügyigazgatóság lottóosztályán (Budapest, IX., Fővámház).

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Folyik a költségvetés vitája. A közoktatásügyi minisztérium költségvetésének előadója, Nagy János (egri) képviselő magvas beszédben ismertette a közoktatásügyi terveket, egyes tételüket; maga a miniszter, Klebelsberg Kunó gróf pedig egy mindenre kiterjedő, részletes beszámolót tartott az elvégzett feladatokról s a megvalósítandó tervekről. Ötömmel kell megállapítani, hogy amit állandóan sürgettünk, amit mindig a népművelés elengedhetetlen feltételének tartottunk,

az elemi iskolák szaporítását,

az most már a megvalósulás állapotába jutott. Az alföldi tanyákon százával épülnek új otthonok a műveltség számára s ez a munka éveken keresztül folytatódik, hogy végeredményül ne legyen egy község, egy tanyai körzet, ahol elemi iskola nem működik. Így meg fog szűnni az irni-olvasni nem tudók száma s megindul egy céltudatos nevelés, mely ismertekben gazdag, önbizalomban erős nemzedéket állít a nemzeti ügy szolgálatába. Fontos javaslatokat is terjesztett be a közoktatásügyi miniszter: a polgári iskolákról, a leányiskolákról, a külföldi tanulmányokat elősegítő ösztöndíjakról. Ezeknek a javaslatoknak letárgyalására minden valószínűség szerint még a nyári szünet előtt rákerül a sor.

A közoktatásügyi minisztérium költségvetésének vitájában elhangzott felszólalások közül ki kell emelni *Kálmán Jenő, Vasadi-Balogh György dr., sokorópátai Szabó István* képviselők beszédeit. A nemzetgyűlés úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta a közoktatásügyi minisztérium költségvetését.

Mivel a gazdasági életnek szinte elengedhetetlen életfeltétele az Ausztriával kötött kereskedelmi szerződés törvényerőre emelése, a nemzetgyűlés megszaktította a költségvetés tárgyalását s napirendjére ezt a szerződést tűzte ki. Bar nem mondható, hogy minden téren sikerült ebben a magyar álláspont előtérbe állítása, mégis, mivel mezőgazdaságunk számára a kivitel megindulása életkérdés, hosszas vita mellőzésével

elfogadta a nemzetgyűlés az Ausztriával kötött kereskedelmi szerződést

ügy általánosságban, mint részleteiben, megadván ezáltal a lehetőséget egy egészséges kiviteli politika megalapozására, mely hivatva lesz új kereseti lehetőségek megteremtésére egyrészt, másrészt pedig biztos értékesítési piacok megszerzése által egészséges áralakulás előidézésére. Különösen nagyfontosságú ez állattenyésztésünk, bortermelésünk, zöldség-, kerti vetemények termelése szempontjából.

Az Ausztriával kötött kereskedelmi egyezség letárgyalása után ismét a költségvetés vitája folytatódik s jelenleg a belügy-minisztérium költségvetését tárgyalja a nemzetgyűlés, előadója *Platthy György*. A felszólalók közül kiemelendő *Petrovác Gyula, Mokcsay Zoltán, F. Szabó Géza*.

Mayer János földmivvelésügyi miniszter május 17—18-ra nagyfontosságú értekezletet hívott egybe, melynek tárgya a **mezőgazdasági szakoktatás ügyének megvitatása**.

A miniszter megnyitójában *Schandl Károly* földmivvelésügyi államtitkár ismertette a kérdést behatóan, kiterjeszkedően a szakoktatás minden fokozatára és minden formájára. Mivel az értekezletre igen nagy számmal jelentek meg a meghívottak és a legkiválóbb szakemberek szólahtak fel, remélhető, hogy ez a régen vajdú kérdés is meg fog oldatni rövid idő alatt s közmegelegedésre. Ezt a megoldást tovább hűzniehalasztani nem lehet, mivel abból mérhetetlen kára származhat nemcsak a mezőgazdaságnak, de magának az országnak is. Az eddig elhangzott felszólalások közül különös figyelmet érdemelnek *Darányi Ignác* volt földmivvelésügyi miniszter, *Somssich László* gróf, *Széchenyi Viktor* gróf beszédei. Mivel azonban az értekezlet még tart, annak részletes ismertetését legközelebbi számunkban adjuk, általános érdekű volta miatt.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Pilsudszky marsall fegyveres erővel kerítette a hatalmat kezébe Lengyelországban. Ez most, hogy úgy mondjuk, a világpolitika szenzációja. Ennek az eseménynek hatása ma még kiszámíthatatlan.

H. Horthy Miklós,

a kormányzó fia, aki a napokban motorbiciklivel szerencsétlenül járt.

ben a kisantant szétbomlása fog bekövetkezni egyoldalról, más oldalról pedig egy államszövetség kialakulását fogja magával hozni, melyhez — benne lévén esetleg épen a legyőzött hatalmak — a mi számunkra is egy erős szövetség lehetősége kínálkozik. Természetes folyamánya lenne ennek minél hamarabb a kényszerű békék újrávizsgálata s az igazságtalanságok jóvátétele. Minden okunk megvan tehát arra, hogy a lengyelországi eseményeket fokozott figyelemmel kísérjük. Pilsudszky törvényes úton kívánja egyébként a hatalmat gyakorolni s épen ezért a Kamara elnökével, Rajtallal folytat állandó tárgyalásokat a megoldás módzataira nézve. Ugyanis úgy a köztársasági elnök, mint a kormány lemondott.

Romániában a nagy pénzügyi zavarokhoz, bajokhoz most még a lengyel ügyek okozta veszedelmek is járultak. Közismert, hogy véd- és dacsövetség állott fenn a két állam között Oroszországgal szemben, hogy Besszarábia birtokát biztosítsák az oláhok számára. Most a lengyel ügyek miatt hadserege jórészt kénytelen Románia az orosz határra küldeni, hogy esetleges támadásra készen álljon.

Szerbiában a Pasic-párti radikálisok s a horvát paraszt-pártiak között folyik a harc. Eredménye, hogy ismét kormányválság van. A korrupció kiirtásáért harcolnak Radicsék s ennek a harcnak eredménye, hogy Uzunovits kormányát a skupstinában leszavazták, amire Uzunovits beadta lemondását. Kormányalakításra ismét ő kapott megbízást.

Németországban a lemondott kormány helyébe Hindenburg birodalmi elnök Marx-ot bízta meg új kormány alakításával.

A gazos, elhanyagolt községi legelők országunk szegényfoltjai.

MEZŐGAZDASÁG

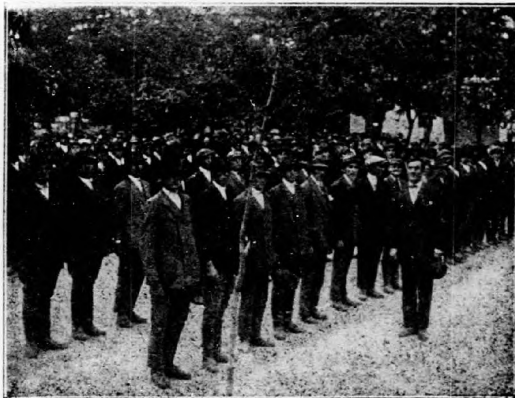
Lóvásárlás.

Irta: Fintha Sándor.

Nem minden gazda foglalkozik lótenyésztéssel, de lóra minden gazdaságban szükség van s így elkérülhetetlen a gazdára nézve, hogy igás, kocsis és hátsó szükségletét beszeresse az azokat a körülményekhez képest kicserélje, illetve eladja. Az kétségtelen, hogy a károsodás nélküli vásárlásnak, de az eladásnak is elengedhetetlen feltétele a lóismeret. A jó «lóismerő» jelzőre azonban vajmi kevés ember tarthat számot, mert ahhoz, hogy valaki jó lóismerő legyen, ahogy mondani szokták, értsen a lóhoz, nem elég csak az elméleti felkészültség, vagy csak a gyakorlati tudás, hanem a kettő együtt; társulva a ló szeretetével s a ló iránti Istenadta érzéssel. Egy híres lovas mondotta tanítványainak: «Uraim, ha önök azt hiszik, hogy előadásaim alapján megtanulnak lovagolni, nagyon csalódnak». Egészen bizonyos, hogy ezen kis közlemény keretében nem lehet mind felölelni azokat a fontos dolgokat, amelyeknek ismerete a lóvásárlásnál szükséges, de mégis szolgálatot vélek tenni az alábbiakban közölt ismeretekkel azoknak a kevésbé szakértő gazdátársaimnak, akik lovat akarnak vásárolni, illetve eladni.

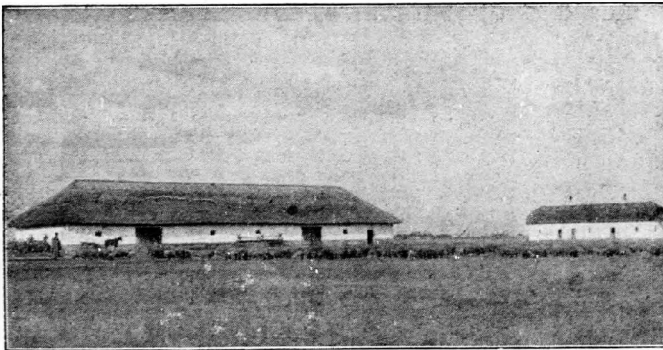
Jó lovat venni terno, de amint terno csinálni nem könnyű, úgy jó lovat vásárolni sem kis feladat s ha vataki azt gondolná, hogyha pénze van, jó vásárt csinálhat, tévedne. Talán az összes állatkereskedelmi ügyletek között legnehezebb a lovak adás-vételének bonyolítása. Lovak vásárlásánál leghelyesebb volna, ha szükségletét a tenyésztőnél szerezné be a gazda, amely forrás mindenesetre megbízhatóbb, mint a vásár, azonban itt rendszeren csak értékebb tenyészlovat szoktak vásárolni, míg a használati lovak beszerzése céljából a vásárok látogatása van szokásban. A vásárbán azonban fokozott óvatosság szükséges, mert az eladó könnyen félrevezethet bennünket.

Lóvásárlásnál elsősorban tudnunk kell, hogy milyen lovat akarunk venni, mert lehet egy ló igen jó háttas s mint ilyen értékes, azonban mégis rossz vásárt csináltunk, ha ilyet kocsilonak, vagy pláne igázási célra vettünk. Igen különböző igényeket kell támasztanunk, midőn a cél, a hasznosítás szerint ítéljük meg a lovat. Első dolog a fajta felismerése, mert csak akkor tudhatjuk, hogy mit követelhetünk attól úgy külem, mint képesség tekintetében. Ami a ló vizsgálatát illeti, kellő alapossggal kell eljárni, mert vásár után késő a megbánás. Ne csak a lóra figyelünk, hanem a gazdájára is, sokat ne beszéljünk. Tisztában kell lennünk a lónak nemcsak esetleges hibáival, hanem azzal is, hogy a meglévő hibákkal a kifizetőt célnak megfelel-e s hogy ezen hibák milyen mértékben csökkentik az értékét és használhatóságát. Nem elég a ló

Tiszaföldvári leventék, Borköles István tanítóval élükön.

mozgásból csak azt meglátni, hogy nem sánta-e, hanem azt is, hogy normális-e a mozgása s ha nem, mennyiben befolyásolja a használhatóságát. Nézzük továbbá, hogy az egészség jelei mutatkoznak-e teljes mértékben. Úgy az egészségnek, mint a betegségnek megvannak a jelei. Gyakorlott szem a legtöbb esetben egyszeri rápillantásra megállapítja a ló egészséges, vagy beteg voltát. Az egészséges ló élénk, környezete iránt érdeklődik, étvágya jó, tápláltsága kielégítő, amint mondják, jó erőben van, szeméi derültek, tiszták, a szaruhártyák fehérek, fülmozgása élénk, a szőr sima és fényes, a bőr rugalmas, könnyen ráncbaszedhető, az orr nyálkahártyája halvány rózsaszínű. Egészséges ló a gégefőre gyakorolt nyomásra érces hangon egyet-kettőt köhint. Légzetvétele percenként 8—12, érverés 30—40. Ha meghajtjuk, mindkettő szaporodik, de 15 perc múlva vissza kell állni a normális állapotnak. A betegségnek külön-külön speciális jelei vannak s annak megállapítása, hogy milyen betegségben szenved az állat, a szakértő állatorvos feladata. Vannak azonban bizonyos általános tünetek, amelyek minden beteg lónál feltalálhatók. Így a beteg ló részvélenlül, lehorgasztott fejfel áll, a körülötte történtek nem érdeklí; szőre borzolt, fénytelen. Bőre kemény, száraz. Hőmérséklete a normálisnál magasabb. Ha a könyökön az úgynevezett patkókelést lát-

Az egri főkáptalan juhászata.
A bivalyhalmi juhásztanya.

juk, tüdőbajra gyanakodhatunk, azonban nem minden esetben. Ha az orrban fekélyek, hegek láthatók, belőle kifolyás észlelhető, takonykórra gyanús, különösen akkor, ha egyuttal az állalatti mirigy a rendesnél nagyobb. Ha azonban az orr nyálkahártyája normális, kifolyás nincs, az állalatti nyirok-mirigy duzzanata nem jelent betegséget. A túlságos sovány-ság kehelességre gyanús, túlkövérség pedig légzési zavarokat okozhat. Az egészségen és betegségen kívül van egy harmadik állapot, a gyengeség, amikor nem beteg ugyan az állat, de ellenálló képessége csekély s a szervezet működése a legkisebb behatásra megzavartatik, minek természetes következményeképp beteg lesz.

Ha meggyőződöttünk arról, hogy a vásárlandó ló egészséges, vizsgáljuk meg testalkatát. A helyesen alkotott ló úgy áll a négy lábán, mintha oszlopokon nyugodnék. Leghelyesebb minden oldalról megsejmelni a lovat, amikor helyes testalkatánál a megfelelő lábak takarják egymást. Az egészben való vizsgálat után, ha az összbenyomásunk kedvező, áttérünk az egyes testrészek külön-külön való megvizsgálására, így a fej, nyak, mar, hát, mellkas alakulásának megsejmelésére s ha ezekkel tisztában vagyunk, a végtagokat vizsgáljuk meg a legnagyobb körültekintéssel. A fej szépségére, különösen luxuslovaknál legyünk figyelemmel. A vakszem kisebb-nagyobb voltából az életkorra következtethetünk. A szemek vizsgálata úgy történik, hogy kezünkkel a ló szeme felé sújtunk s rögtön látjuk, hogy ép-e a szem. Ha havivakság, vagy szépvakság esete forog fenn, laikus azt megállapítani úgy sem tudja s ilyen esetben véd a törvény.

A nyak alakulása, a hát erőssége s a szügy szélessége mindenkor a használati célnak megfelelő legyen. Kiváló figyelmet érdemel a mellkas, mert ebben foglal helyet a szív és a tüdő, ezért fontos annak nagyságát és tágulóképességét vizsgálat alá venni. Kancánál előnyös a nagy medence; keskeny medencével bíró kancától nem várhatunk jól fejlett csikót s a nehéz ellésnek is okául szolgálhat. Megsejmelendő a péra, nincs-e a nyálkahártyán sűrűlés, nem mutatkozik-e kifolyás. A végtagok alakulása és hibamentessége talán a legfontosabb, mert hiszen a ló elsősorban futó állat. A lábszáron, csánkban, bokán, csüdön néha csontkinövés, úgynevezett epók látható, amelyet helyzeti képe szerint nevezünk s bírálunk el. A kaposcsonton levő ilyen kinövés esonhártyagyulladás maradványa, mely nem minden esetben ártalmatlan. A bokán látható lágy tapintatú képlet, amely különösen fiatal lovaknál esik szigorú beszámítás alá. A csánk belső és külső oldalán van a csánkiztokpók, melyet sokan gyógyíthatónak tartanak. A csánk belső felületének alsó határán van a kemény csánk-pók, a sarokcsont hátsó oldalán az őztetem, ennek szomszédságában az úgynevezett nyultetem. A lábhibák előbb-utóbb sántaságra vezetnek, ezért igyekezzünk minden körülmények között ép lábú lovat venni. Az ép lábnak méltó befejezője a szabályosan alakult, megfelelő nagyságú, jó szaruanyaggal bíró, hibátlan pata. Törékeny, porhanyag pata nem jól állja a vasalást. Hibás pata-állások, mint a meredek pata, mely, ha egyben szűkült is, kötötté teszi a ló járását, míg ennek az ellenkezője a terült pata, még nagyobb hiba, mert időszaki sántaságot okozhat.

Nem kis fontosságú a lónak a kora, mert az a használhatóságát és természetesen a tenyésztéértékét is nagyban befolyásolja. Az életkor felismerése főképpen, sőt csaknem kizárólagosan a fogak alapján történik, amelynek elsajátítása gyakorlati dolga s könnyűnek nem mondható már azért sem, mert a rendellenes kopás és növé tévedésbe ejthet bennünket, de még telkiismeretlen löcsiszárok minden módot jónak találnak arra, hogy a fogak meghamisításával megtevéssék a hiszékeny vevőt. A fogak meghamisításával a körülményekhez képest fiatalítani, vagy a koránál idősebbé tenni igyekeznek. A csikót úgy szokták idősebbé tenni, hogy a fogát kihúzzák. Ez felismerhető arról, hogy a csikó csak nehezen enged a szája nyulni s a kihúzott fog helyén gyulladás látható. Öreg lovakat kupaszíttal, fúrással fiatalítanak, azonban ez igen könnyen felismerhető, egyrészt a rágólap alakjáról, másrészt, mert az ilyen fogon a kupa természetes zománcrétege nem látható. A kupaszíttés tehát nem könnyű dolog, mert egy kis gyakorlattal mindenki által könnyen felismerhető.

A fogak hamisításán kívül még igen sok megtévesztésre irányuló fogással találkozunk. Így a lovat arzénal felpuffasztják, a vastag, durva sörény egyrészt kitépi, hosszú bozontos szőroket kihúzzák, megrövidítik, a hiányosat közbefonással pótolják, az alkalmatlan színeket megfestik s ha nem vigyázunk, úgy járhatunk, mint az az erdélyi mánás, aki pompás koronfeketé lovat vásárolt s mire hazahajtatott a zuhogó esőben, megtarkult az új fekete ló. Vállizületi gyulladás kezelését — amely a kezelés dacára is ki szokott újulni — szintén festéssel lepleznek. Lógó farkat paprikával teszik felállóvá, rest lovak végelébé borsot raknak, butacsisár lovak fülebe olajat öntenek, patáját felszurkálják, takonykóros ló orrát ronggyal dugják be. Öreg ló vakszemét felujjakkal s beragasztják, sebeket festéssel, ragasztással lepleznek.

Ezek volnának a szokásosan előforduló, megtévesztésre irányuló fogások, azonban különböznél különb csallással találkozhatunk s ezért nem lehet eléggé hangúlyozni, hogy aki lovat vásárol, ne sajnálja az időt és fáradságot, annak körültekintő és alapos megvizsgálására.

Kimerült futóhomok feljavítása. Az ilyen homokok olyan rossz állapotban vannak, hogy roszból is legfeljebb csak 3 q-t adnak. Így a gazda költsége sem térül meg. Az első segélynyújtás abban áll, hogy kat. holdanként 10—15 q felaprított szalmát, vagy ha sajnáljuk a felaprózással járó munkát, egész szalmát szórnunk ki a rosz learatása után a tarlóra és leszántjuk 18—20 cm mélyre. Annyi holdon végezzük ezt, amennyire jut holdanként 10—15 q szalma. Vetés előtt társasunk, vagy tárcsa hiányában sekélyen szántunk. Vetés után, talajtömörítőt használunk, amely a talajt a legfelső 6—8 cm-es rétege alatt összenyomja és ezáltal a talaj mélyebb rétegeiben lévő víz felhúzódik és a fejlődő növény gyökerei felhasználhatják. A tömörítés befejeztével kat. holdanként még 5 q egész szalmát szórnunk szét, hogy a homokot megkösse. Ezt többször ismételve, a rozstermés 5—6 q-ra emelkedik; ettől kezdve már takarmánynövényeket is termelhetünk, melyeket feltevte több istállótrágyát kapunk. Így a következő évben rozsz alát már 100 q istállótrágyát adhatunk kat. holdanként. Azután, ha lehet, 100 q istállótrágyával takarmánynövényeket termelünk. Ha ennyi istállótrágyánk nincs, akkor szalmával és műtrágyákkal végezzük a homokjavítást; első évben rozst vetünk szalmába, második évben rozst műtrágyába, kat. holdanként adva 150 kg szuperfoszfátot és 60 kg chilisálétromot. Egyik-másik sivar futóhomokon ez a két évi javítás még nem lesz elég, ilyen esetben még két éven át megismételjük a fenti eljárást. A foszforsav műtrágyát vetőtárcsával, vagy vetőszántással juttatjuk a földre; a 60 kg. chilisálétromból 30 kg-ot felszórunk szeptember hó folyamán, a rozsz kikélesése után, a második 30 kg-ot pedig a következő tavasszal szórjuk el, amikor a rozsz kifejlődött, március végén, április elején. Hogy a felsorolt módszerek közül melyiket használjuk, azt a helyi viszonyok döntik el; mindenesetre azt, amelyik legkönnyebben és legolcsóbban megvalósítható.

Képek az egri főképtalan juhászatából.

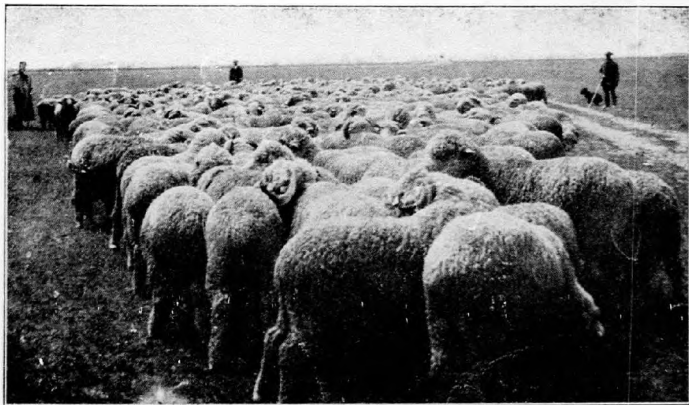
Az egri főképtalannak a Tisza balpartján elterülő birtokain nagyterjedésű szikes legelők is vannak. Az aprófüvű, a nyár derekán nagyobbára kiperzselődött gyepnek tudvalevőleg legjobb értékesítője az igénytelen, finomajkú, a tikkasztó hűséget is tűrő merino-juh. Ez az oka annak, hogy a múlt század kilencvenes éveiben 60—70 ezer juhot számláltak a főképtalannak itt legelésző nyájai. Ma már csak 30.000 egyedből áll az itteni juhászat, de azért még ma is 120.000 kg. a gyapjútermelés. Ma kétszerannyi nyírnak egy juhból, mint nyírtak 30—40 évvel ezelőtt. Ezt a gondos tenyészkiválasztásnak kell betudni, melyet a juhászatban gyakorolnak. Képeink egyike egy tipikus alföldi juhásztanyát, másika a hágosok hatalmas seregét tünteti fel.

A növények elfajtása. Bizonyos idő múlva rendszeren bekövetkezik. Még a jó vetőmagnál is előáll, ha azt huzamosabb ideig termeljük. Különösen akkor, ha ebből a jövő évi vetőmagszükségletet lelküismeretesen nem választjuk ki, azt nem rostáljuk, nem adjuk meg a legjobb legjobb munkát és trágyát. A jöminőség mag rossz körülmények között nem tud megfelelően fejlődni, a rosszabb viszonyokhoz jobban alkalmazkodni tudó gyengébb minőség fog elszaporodni s a termés csekély és rossz lesz. Nemesített vetőmagvaknál is előfordul az elfajtás, ha 8—10 évig ugyanazt a fajtát használjuk és mindig saját termésünket alkalmazzuk vetőmagul. Ezért nagyobb uradalma bizonyos rövidebb (2—3 év) időközökben a vetőmagvakat felújítják, vagyis újra vesznek abból a fajtából nemesített vetőmagot. A tudósok vizsgálataik alapján kimutatták, hogy a rozsz, tengeri és a burgonya fajtáinak a leggyorsabban, főképen akkor, ha egy rosszabb minőségű fajtának hímpora termékenyíti meg a jobb minőségű fajta nővirágjának bibéjét. (Esetleg a szomszéd tengeri földje közel van és az rosszabb tengeri termel.) Hiszen — hogy ezt könnyebben megérthessük — tudjuk azt, hogyha jó tejelő üszönket rossz tejelő családból származó bikával hágtatjuk, az utód nem lesz jó tejelő. Nehezebben fajtázik el a búza, árpa és zab. Mert ezek hímzők és magabeporzók, szóval a hím- és nővirágzatuk egy tövön van és az ugyanazon tövön lévő hímvirág hímpora termékenyíti meg az egyazon tövön lévő bibét. Így más gyengébb minőségű nem keresztelheti.

A szőlő peronoszpórája és a szőlőmoly elleni védekezést ismerteti a *Növényvédelem* májusi száma. Érdekes cikkeket közöl a virágok trágyázásáról, a lucernabogarakról, a dímyve, fők, ugorka legfontosabb betegségeiről, a májusi zöldségpolási munkákról. Kitanít a helyes kerti öntözésre, a ferges alma elleni védelemre, a levéltetvek leküzdésére, a gyümölcsfák öntözéssel összeköttött trágyázására, a kendermagbogar, a hangya, a csigák és a köszméte zöld hernyójának az irtására. Ismerteti a gyümölcsfák termőképessége és a nyésés közti összefüggést, a robbanó anyagok szerepét a gyümölcsben, a virágok eredeti színben való konzerválását stb. A feltűnő olcsó, izléses kiállítású szaklapból a kiadóhivatal (Budapest, VIII., Rákóczi-út 11. IV. 5.) kívánatra díjtalanul küld mutatóványzatot.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1. Hirdet-e ebben az évben pályázatot a „*Vasárnap*”? 2. Mibe kerül a középiskolák négy alsó osztályának anyagát összefoglaló tankönyv? (E. S., Jászárszalkán) — **Felelet.** 1. A Felső-nyúleng. 2. Postaköltséggel együtt 25.000 K.

Hágo kosok nyája

Az egri főképtalan juhászatából.

Kérdés. Hogyan lehet svábbogart tökéletesen kiirtani? (Egy előfizető leánya) — **Felelet.** A rovartani állomás szerint józ bevált svábirtó szer az, melyet a Rotor vegyszer-vállalat hoz forgalomba. Ez a vállalat Budapesten, II., Batthyány-ter 6. címen ingyen ad fölvilágosítást, ha hozzá fordul. Egyébként legközelebb a „*Vasárnap*” erről egy hosszabb cikket fog közölni.

Sorsjegyzünetek. W. Géza. Jásziv-sorsjegyeinek csak egyik számát közölte. Irja meg, hogy a sorsjegyek milyen sorozatból valók, továbbá sorsjegyeknek a sorozaton belül való száimat.

A „FALUSZÖVETSÉG” HIREI

A ceglédberceli líókszövetség érkekezlele.

Május hó 13-án a Faluszövetség ceglédberceli fiókja népes értekezletet tartott, amelyen időszerű községi ügyek kerültek beható megvitatás alá. A vásár engedélyezésének kérdése, a ház-helyhez juttatottak építkezésének előmozdítása képezte a vita tárgyát, amelyen a Faluszövetség központját Bajtay Mihály dr. gazdasági főtanácsos képviselte. A kérdésekhez hozzászóltak: Seidel Pál, Schönleber Gáspár és mások számosan, végül is elhatározták, hogy a Faluszövetség megerősítése és a tagok szaporítása érdekében a legmesszebbmenő propagandát indítják meg. A gyűlésen többek között részt vettek: Potoczky József, Hegedűs István, Méder Gáspár, Schaffer János, Höl Miklós, Zsros István, Gumpel István, Seidel Mihály, Fehér József és sokan mások.

Zászlóbontás Keszthelyen.

Május 13-án Keszthelyen tartott a Faluszövetség járási nagygyűlést. A megjelentek előtt *Fáber* Sándor gazd. akadémiai tanár ismertette a Faluszövetséget és azt az országos gazdasági kulturális és szociális munkásságot, melyet a Szövetség immár hat esztendeje törhetetlen erővel, önzetlen készséggel végez. *Radnóti* István központi titkár hosszabb beszédben ismertette a Faluszövetség célját, rendeltetését és eddig elért eredményeit. Az egybegyűltek egyhangulag kimondták a fiókszövetség megalakítását, melynek elnökévé *Fáber* Sándor akadémiai tanárt választották meg, kinek vezetésével szűkebbkörű bizottságot küldtek ki a Faluszövetség Keszthely-járási szervezkedésének intézésére. A gyűlésen felszólaltak: *Gróffius* Gábor akad. tanár és *Németh* István kisközgazd. Sár-mellékről. Az egybegyűlteket sorabian helyet foglaltak: Szabó Sándor, Baksa Pál, Osvald János, Szabó György, Hegedűs Ferenc, Horváth Jenő, Pál Sándor, Németh István, Kaszás Lajos és sokan mások.

A Faluszövetség újabb könyvakciója.

A Faluszövetség legutóbb a magyar irodalom egyes termékeiből speciális irányú könyvgyűjteményt állított össze. A könyvek különösen népművelési előadások alkalmával használhatók és megszállott területek, különösen Erdély gazdasági, kulturális és társadalmi viszonyait ismertetik a megszállás alatt. A könyvek címeiből tájékozottatásul közöljük a következőket: *Erdély és Csonkamagyarország*, *Az erdélyi történelmi egyházak és Románia, Ujrománia földbirtokpolitikája Erdélyben*, *A békeszerződések magyarázata*, stb. *Tudományos könyvgyűjtemény* a neve ennek az újabb könyvakciónak. E könyveket teljesen ingyen küldik meg azoknak a fiókszövetségeknek, melyek külön levélben kéri.

Megalakult az aszódi fiókszövetség.

Május hó 13-án Aszód községben alakult meg a Faluszövetség fiókja a község gazdáinak, iparosainak és kereskedőinek egyöntetű részvételével. A gyűlést *Matolcsy* Kálmán főjegyző nyitotta meg, hangsúlyozva azt, hogy a Faluszövetségben nem a foglalkozás, nem a születés, nem a viselet és nem a nyelv tesz különbségeket az emberek között, itt minden becsület magyar ember megtalálja azt, amire neki a társadalmi szervezkedésben szüksége van. Ezután *Szekerés* László dr. központi főtitkár emlekedett szólásra és hosszabb beszédben ismertette a Szövetség újabb akcióit, munkásságát és különösen a gépészterelési és házépítési akcióival foglalkozott. A nagy tetszéssel fogadott előadás után megalakult százhetven taggal a fiókszövetség, melynek elnöke *Micsinay* Ernő, ügyvezető alelnöke *Matolcsy* Kálmán, alelnökei: *Benkó* Máttyás, *Csordás* István, *vitéz Krassóy* Alfréd, *Miklós* Gyula, titkárai: *Perényi* Rezső és *Havas* László lettek. A fiókszövetség szervezése tekintetében nagy tevékenységet fejtettek ki: *Chugyik* Pál, ev. alesperes és *Szabados* Gyula róm. kath. lelkész.

A Faluszövetség népkönyvtár-akciója.

Hírt adtunk már arról, hogy legújabbban a Szövetség gazdasági népkönyvtárakat osztott szét fiókszövetségei és tagegyesületei között. Az ötvennégy kötetből álló könyvtárak népszerű, hasznos gazdasági tudnivalókat tartalmaznak. Eddig a következő szervezetek jutottak a Szövetség útján gazdasági népkönyvtárhoz: *Klárafalvi* Levente Egyesület, *Mesztegnői* Gazdakör, *Pápateszéri* Gazdák Szövetkezete, *Máhomfai* Falusi Egyesület, *Szöregi* Levente Egyesület, *Felsőszemenyei* Fiókszövetség, *Mezőtúri* Fiókszövetség, *Pillichtelepi* Levente Egyesület, *Ujzentvári* Magyar Otthon, *Győri* Hármass Asztaltársaság, *Szentes-Vekerhádi* Olvasókör, *Kávai* Levente Egyesület, *Kerkaszentmiklósi* Fiókszövetség, *Kálmáncsai* Hitelszövetkezet, *Adonyi* Fiókszövetség, *Maklári* Földművelés Olvasókör, *Üllői* Fiókszövetség, *Balatonzemesi* Fiókszövetség, *Úrúri* Fiókszövetség, *Biharkeresztesi* Fiókszövetség, *Eger-Cifarréti* Ifj. Egyesület, *Kerkatófalvi* Fiókszövetség, *Köteleki* Polgári Olvasókör, *Lovászi* Fiókszövetség, *Murarátkai* Fiókszövetség, *Csévi* Hangya Szövetkezet, *Kabai* Gazdakör, *Sükösdí* Fiókszövetség, *Viszneki* Fiókszövetség, *Derecskei* Önálló Gazdasági Iskola, *Gosztolai* Fiókszövetség, *Dunaszekes* község, *Fejérvárcsurgói* Fiókszövetség, *Békéssámonyi* Gazdakör, *Nagykeréki* Levente Egyesület, *Szentmargitfalvi* Fiókszövetség, *Lábatlani* Kath. Kör, *Lányocsói* Fiókszövetség, *Bátmonostori* Levente Egyesület, *Kisteleki* MOVE, *Kölesdi* Földművelő Polgárok Olvasóköre, *Katymári* Gazdakör, *Érsekcsanádi* Fiókszövetség, *Tiszvárványi* Vasutányai Olvasókör, *Mátraszőlési* Gazdakör, *Deszki* Fiókszövetség, *Polgári* Fiókszövetség, *Sévi* Fiókszövetség, *Gárdonyi* Fiókszövetség, *Klárafalvi* Fiókszövetség, *Győrei* Fiókszövetség, *Leányvári* Fiókszövetség, *Pusztamérgesi* Mezőgazdasági Olvasókör, *Csátaljai* Levente Egyesület, *Gigei* Gazdakör, *Székesfehérvári* Gazdakör. A gazdasági népkönyvtár-akcióban azok a falusi egyesületek, szövetkezetek részesülhetnek, akik a Faluszövetség tagjai sorába beléptek. Különösen felhívjuk a fiókszövetségeket vezetőket, hogy könyvtár iránti kérésüket minél hamarább terjesszék fel a Szövetség népművelési osztályához, mert különben a később beérkező kérések nem lesz módjában teljesíteni.

A szigetvári és makói tanítói járáskörök a Faluszövetség mellett foglalnak állást.

A szigetvári tanítói járáskör május hó 15-én tartotta meg rendes tavaszi gyűlést, melyen a Faluszövetség képviselőjében *Bene* Lajos s. tanfelügyelő ismertette a Szövetség céljait. A járáskör az előadás nyomán magáévá tette a Szövetség törekvéseit és örömmel állapította meg, hogy eddig az egyedüli szervezet, mely a tanítóság régi vágyát teljesedésbe viszi. El is határozták, hogy minden községben meg fogják szervezni a Faluszövetség fiókjait és azokban tevékeny részt vesznek. A magas színvonalú gyűlésen *Valdinger* Kálmán németalfalui tanító és *Szijártó* Kálmáné tartottak értékes felolvasásokat. A vármegyei központ részéről *Lengyák* György vármegyei tanítóegyesületi főjegyző ismertette az egyesület időszerű kérdéseit. A tartalmas gyűlést *Lőczy* Lajos egyesületi elnök vezette.

A makói járáskör május hó 15-én *Magyarcsanakán* rendezte tavaszi gyűlést, melyen körülbelül száz tanító jelent meg *Makó*, *Püspöktele*, *Földeák*, *Királyhegyes* és *Apátfalva* községekből. Az értekezleten a Faluszövetség képviselőjében *Radnóti* István központi titkár vett részt és az egybegyűlt tanítóság előtt ismertette a Faluszövetség célját, munkáját és azokat az eszközöket, melyeket a Faluszövetség a népművelési munka végzésére a tanítóság rendelkezésére bocsáthat. A gyűlés lelkes megnyilatkozással ígerte meg a Faluszövetség támogatását.

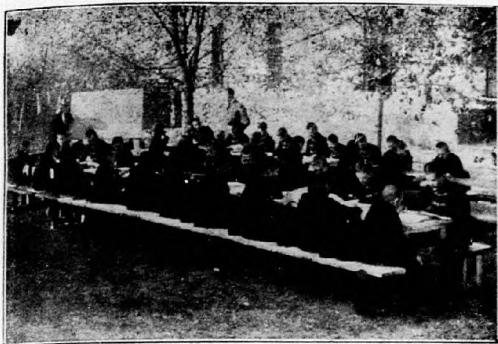
Kiállítás Pomázon.

A pomázi járás közönsége, a Faluszövetséggel, karöltve, június 27-től 29-ig Pomázon az állami iskola helyiségében kiállítást rendez, amely felöleli a járás gazdasági, ipari, kulturális és történelmi értékeit, de bekapcsolódnak abba az ország ipari jelentőséggel bíró intézményei is. A kiállítás vezetője *Preszly* Elemér főispán, *Agorasztó* Tivadar alispán, *Almássy* László dr. nemzetgyűlési képviselő és *Szentpétery* Lajos pomázi főszolgabíró. A kiállítást előkészítő bizottság elén *Szentpétery* Lajos vezetésével *Bakos* Bertalan pomázi főjegyző és *Eicher* Ottó állami iskolai igazgató elnökök állanak. A kiállítás külön érdekessége lesz a pomázi járás fuvós zenekarainak versenye.

A Gyimesi Vadvirág Virágperegen.

A kitérő előadást rendezte *Krizsik* Bálint (×). A felvételt készítette *Horváth* Bálintné Ráckevebről.

Hadiárvák iskolája a mezőhegyesi állami ménésbirtokon.

Alakulógyűlés Turán.

Május hó 13-án Turán (Pestm.) is megalakult a Faluszövetség fiókja. *Valter* Ferenc főjegyző megnyitó beszéde után *Mátffy Géza* dr. a Szövetség központi kiküldöttje, ismertette a Faluszövetség céljait, mely után egyhangú lelkesedéssel alakult meg a Faluszövetség turai fiókja. Diszelnök *Kálmán* István nemzetgyűlési képviselő, elnök *Valter* Ferenc főjegyző, alelnökök: *Franz* Jakus, *Maczok* Péter, *Sándor* József és *Tóth* Máté Elek, titkár: *Balázs* István, pénztárnok: *Dusa* János, ellenőr: *Csikán* Ernő.

A Faluszövetség Tiszaföldvári fiókjának zászló-bontó gyűlése.

Május hó 16-án *Tiszaföldváron*, a gazdaközönség lelkes részvételével megalakult a Faluszövetség fiókja. Az alakulógyűlést a Városnéző közgyűlési termében tartották meg és a központ részéről *Meskó* Zoltán országos társelnök jelent meg. A termet zsúfolásig megtöltötte a gazdaközönség. Ott láttuk a helybeli és környékbeli gazdaközönség összes vezetőit is. Az alakulógyűlést a tiszaföldvári polgári dalegyet énekkara a *Hiszkek* egytel nyitotta meg, majd *Csontos* József községi főjegyző üdvözölte a Faluszövetség országos társelnökét és a kerület nemzetgyűlési képviselőjét, *Erődi-Harrach* Tihamér drt. Az egybegyűlt gazdaközönség részéről *H. Becsős* István kispapja üdvözölte a vendégeket, majd *Meskó* Zoltán fejtegette a Faluszövetség programját és azt, hogy a magyar gazdaközönségnek tömörülnie kell a nemzeti keresztény agrárgondolat mellett. A dalegyet éneke után *Erődi-Harrach* Tihamér dr., a kerület népszerű képviselője, hívta föl a gazdákat csatlakozásra lelkes szavakkal. Ezután előterjesztette a fiók vezetésére kijelölt férfiak névsorát, mit az alakulógyűlés egyhangúlag magáéva tett. *Meskó* Zoltán javaslatára a kerület képviselőjét a fiók diszelnökévé választották meg. *Csontos* főjegyző zárszavai után a jelen voltak nagy lelkesedéssel szavazva jelentették be csatlakozásukat.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az alföldi utak megjavítása.

Tudvalevő, hogy Csonkamagyarországon körülbelül egy millió hold olyan terület van, melyet terméketlennek minősítenek. E hatalmas terület jelentékeny része hasznosítható volna, ha a megfelelő utak rendelkezésre állnának. Százezer hold száma van olyan területünk, amely ma úgyszólván megközelíthetetlen. Ennek a problémának a megoldását tűzte maga elé a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, amely az *Alföldi gazdasági és kulturális fejlesztésre külön egyesületet alakított*. Ez a mozgalom most legsürgősebb feladatává tette az alföldi utak megjavításának kérdését. A már megindult mozgalom arra mutat, hogy út nélkül nemcsak a termelőmunka akad meg, hanem lehetetlené válik a közegészségügy, közüzem és a közoktatás munkája.

Beiratkozás a felső mezőgazdasági iskolába.

A békéscsabai és orosházi állami felső mezőgazdasági iskola I—IV., továbbá a gyöngyösi római katolikus, valamint a hatvani közégi felső mezőgazdasági iskola I—II. évfolyamaiba a rendes beiratások július hó 1—3-án, a pótbéiratások szeptember 1—2-án tartatnak meg. Az I. osztályba olyan tanulókat vesznek fel, akik a közép- vagy polgári iskola négy osztályát elvégezték; idegen iskolákból a II—III. osztályba csak tantervkülönbözeti vizsgálattal lehet átépíteni. A tanév szeptember elsőjén kezdődik. A felső mezőgazdasági iskola célja: apjuk foglalkozásához visszatérő gazdafiakat nevelni. Az iskola a felső kereskedelmi iskola érettségijével egyenrangú érettségi bizonyítványt ad ki, amely körülbelül ugyanazon minősítési jogokat is nyújtja és egyes gazdasági és közgazdasági irányú főiskolákra való beiratkozásra jogosít. Részletes tájékoztatást az igazgatóság küld.

A dohánytermelés fejlesztése.

Az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* három évtizeddel ezelőtt külön bizottságot létesített, hogy a hazai dohánytermelés ügyét szolgálja. A bizottság most tartotta ülését, amelyen *Fabrizius* Endre gazdasági tanácsos beszámolt az 1925. évi dohánytermelés és beváltás eredményéről. Kimutatta, hogy a múlt évben 29.903 kataszteri hold területet ültettek be dohányval, vagyis 709-el többet az előző évinél. A beváltott mennyiség 153.172 métermáza volt, 42.006 métermázával kevesebb, mint a múlt évben. Egy hold dohányhozama átlag 518 kilogramm volt, az előző év 669 kilogrammjával szemben. Egy kilogramm beváltási átlagára 929.311 korona volt, 20.000 koronával kevesebb a múlt évinél. Ezek az adatok igazolják, hogy bár a terület növekedett a termelés eredménye mégis kisebb volt, ami az időjárás kedvezőtlen voltának tulajdonítható. A nagymértékű jégkár, a szélviharok, a dohánybetegségek rontották le a termelés eredményét. Javaslatára elhatározta a bizottság, hogy a dohánybevételek szabályozatát módosítani fogja olyképen, hogy az alsóbb osztályú dohányok között fennálló árkülönbözet — a legolcsóbb osztályú dohány árának megfelelő emelésével — megszüntetését, továbbá, a *világoszinű dohányok jobb értékesítését és vándorantók alkalmazását fogja az OMGE útján kérni a pénzügyminisztertől*.

Bolgar gazdaság Magyarországon.

A magyar mezőgazdasági viszonyok megismerése végett a bolgar földművelésügyi miniszter kispapjaiakat küldött Magyarországra. A *Magyar Gazdaságtudományi és Bolgar Gazdafiakat* gazdasáladóknál helyezte el. A bolgar gazdaságfiak öszel térnek vissza hazájukba, de egyrészt Magyarországon marad és a földművelésiskolákban fogja tanulmányait folytatni. *Mayer* János földművelésügyi miniszter és *Schandl* Károly dr. államtitkár fogadták a gazdaságfiakat küldötséget, amely *Györy* Loránt volt miniszternek, a Magyar Gazdaságtudományi és Bolgar Gazdafiakat vezetőjének, a Magyar Gazdaságtudományi és Bolgar Gazdafiakat vezetőjének és *Tölgyes* István dr. titkárnak vezetésével tisztelgett előttük. A tisztelgésen megjelentek a budapesti bolgar királyi követésig tisztviselői közül *Kozukov Lyubomir* és *Cvetkov* követésigtitkárok, továbbá *Csizmadia* András nemzetgyűlési képviselő, aki nagyban elősegítette a bolgar gazdaságfiak elhelyezését.

Hadiárva lovásziúk nyerges tisztának a mezőhegyesi állami ménésbirtokon.

Pünkösöd.

Egykor, Pünkösöd napján piros lángnyelvek alakjában jelent meg a Szentlélek a kegyes imára összegyűlt apostolok feje fölött és megtölté lelkeiket világossággal. És az apostolok szerteszéledének és a világ minden tájára fel elharoszták Krisztus igazságait... Azóta a tüzes lángnyelvek, a világosság, az igazság megismeréséhez jutott emberi lélek ünnepe piros Pünkösöd napja. Ezen a napon forró lángugarakat lövell alá az életradó nap s a mennyei kékségű levegő az élet aranyzásával borul fölénk. Ó, ha ezen a napon, piros Pünkösöd forró és szépséges ünnepén megtelne szívünk az élet igazságának ismeretével és fölismerve célnak és kötelességünknek, dalos ajakkal, boldog verejtékben fürödve dolgoznánk a jövőért, a magunk s unokáink életéért!... Ó, ha ezen a napon a Szentlélek bölcsesége szállna minden lélekbe, hogy felismerve a bűnt, eltipornák a Sátán fejét és az Igazságot és Jóságot ültetné a világ trónjára! Ó, ha ezen a napon a Szentlélektől nyert ékesszólással hirdethetnők a világnak megnyomorítottasunk és elnyomottságunk rettentő kinszenvedéseit! Piros Pünkösöd áldott ünnepe, árássz fényt és boldogságot szegény magyarokra!

Ijabb Horthy Miklós súlyos autóbalesetéről. Áldozócsüörtökön délután súlyos autóbaleset történt, amelynek során egy asszony meghalt, *íj. Horthy Miklós, a kormányzó fia pedig súlyos sérüléseket szenvedett.* *Ij. Horthy Miklós motorkerékpárján gyakorlatozott a budakeszi úton három négy versenyző társával. Epen visszafelé tartottak lecsökkentett sebességgel, amikor észrevettek egy szerkezet, amely mögött több asszony haladt. Erősen túlkölteék és mivel az asszonyok nyugodtan az út szélén maradtak, azt hitték, hogy a túlkölest meghallották. Abban a pillanatban, amikor *íj. Horthy Miklós kerékpárja a szerkezt közelbe ért, az egyik asszony, aki úgy látszik, megremült a motor kattanásától, olyan szerencsétlenül ugrott ki a sorból, hogy egyenesen a motor kerékpár elé került. A kerékpárt hiába próbálta már *íj. Horthy Miklós lefékezni, az teljes erővel nekirohant az asszonynak. Az asszony a kerékpár alá került, *íj. Horthy Miklós pedig ivhen az országútra zuhant és eszméletlenül került el. A seélykiállításra a közelben posztoló rendőr elősietett, majd a mentőköt telefonált. A mentők a helyszínén kötötték be a szerencsétlenség mindkét áldozatát. *Ij. Horthy Miklóst a Fásor-szanatóriumba szállították, a súlyosan sérült asszonyt pedig az Új Szent János-kórházba vitték. A szerencsétlen asszony, akiről megállapították, hogy *Frau Annának hívják, olyan súlyos koponyaalapi törést szenvedett, hogy *kórházba szállítása után néhány perc múlva meghalt. A vizsgálat azt állapította meg, hogy *íj. Horthy********

Miklós súlyos agyrázkódást szenvedett. A kormányzó és felesége a késő esti órákig a betegágyán maradtak, a kormányzó késő este távozott, felesége azonban fia szobájában töltötte az éjszakát. *Ij. Horthy Miklós állapota később javult és most már kétségtelemnek látszik, hogy az agyrázkódásnak nem lesznek súlyosabb következményei.*

Perlaky György beszámolója Hídsón és Püspökánadásan. *Perlaky György nemzetgyűlési képviselő, lapunk felelős szerkesztője, május 9-én, vasárnap Hídsón és Püspökánadásan tartott beszámolóbeszédet. Mindkét községben foglalkozott az aktuális gazdasági és politikai kérdésekkel. Rámutatott arra, hogy a nemzetgyűlésen folytatott időpecskölés milyen nagy gazdasági károkat okoz az országnak. A mai viszonyok között a pártok, amelyek a nemzetgyűlés munkáját megnehezítik, bünt követnek el a nemzet ellen, mert megakadályozták a legsürgősebb gazdasági kérdések megoldását. Foglalkozott az osztrák kereskedelmi szerződésről, rámutatott annak mezőgazdasági szempontokból való nagy jelentőségére. Összinten fölirta a bortermeléssel kapcsolatos súlyos helyzetet, kérte választóit, hogy ezekben a kérdésekben ne ijjenek fel hangzatos jelszavakkal, mert a kérdés gyökeres megoldását rajtuk kívül álló okokból végrehajtani sem mi, sem pedig más nem tudná. A köztiszteltetben és közszereplésben álló képviselő beszámolóját mindkét községben nagy megértéssel hallgatták a választók és a legkövetlenebb módon biztosították további bizalmukról és ragaszkodásukról.*

Schandl Károlyné látogatása Csongrádon és a kiskülfélegházi Constantineumban. A magyar nőképzés egyik jelentős tényezője, a kiskülfélegházi Constantinum, ahol a Notre Dame apáca vezetése alatt mintegy hatszáz leány végzi az elemi-, polgáriiskolát, a tanítóképzőt és a háztartásiiskolát. A Constantineumot pénteken **Schandl Károlyné és Baróciné Stégermüller Mária** látogatta meg és a közöttünk időző belga **Lejeune Henriette** gazdasági szaktanárnővel ismertették meg ezt a kiváló intézményt. A vendégek a háztartási iskolát és a mintagazdaságot tekintették meg elismerésük kifejezésé mellett. Kiskülfélegházáról **Schandl Károlyné** és kísérte Csongrádra utazott, ahol a katolikus nőegylet fogadta szíves ünnepeléssel. Szombat este **Schandl Károlyné** tiszteletére a csongrádi hölgyek társasvacsorát rendeztek. A vacsorán dr. Nagy Sándorné, a nőegylet elnöke, meleg szavakkal méltatta azokat az érdemeiket, amelyek a csongrádi szegények patronájává avatták **Schandl Károlynét.** Az üdvözlésre **Schandl Károly** államtitkár választott és a magyar nő hivatásáról emlekezett meg.

A Vöröskereszt-egylet segíti a salgótarjáni inségeseket. A salgótarjáni bányavidék munkásait a múlt hetekben lejárdozott eseményeket követőleg nyomban többirányú segélyezésben részesítették és most újabb intézkedések történnek a munkások nyomorának enyhítésére. Az országos Vöröskereszt-egylet tekintélyes mennyiségű lisztadományt indított útnak Salgótarján felé. A liszt szétosztását már meg is kezdték. Ebből elsősorban a munkanélkülieket, betegeteket és az aggodtak elégtük ki, a következő szállítmányok pedig a munkások közt kerülnek fölözásra. A Vöröskereszt-egylet egy másik segélyezés, akciót is folytat, amennyiben kiküldötté házról-házra járva fölkeresi a leginségesebb családokat hogy élelmiszerral és pénzbeli gyorssegéllyel enyhítsék nyomorúságukat. A városaháza gazdasági hivatalában a vöröskereszt-egylet akciójával párhuzamosan működik egy nyomorenyhítőroda és munkaközvetítő.

Harangavatással kapcsolatos műkedvelő előadás

Bagolászáncon. Bagolászáncon május hó 2-án az evangélikus gyülekezet százti kilogrammm súlyú harangját avatta fel **Mesterházy Sándor** pátrói esperes, **Horváth Olivér** evangélikus lelkész és iharosberényi **Káldi József** lelkész fényes ünnepség keretében. Délután a bagolászáni ifjúság műkedvelő előadást rendezett a hősi halottak emléktáblája javára. Színr került **Csibe Károly** «Katica» című háromfelvonásos színműve. A szereplők: **Heinrich** Ferenc, **Kránicz János**, **Németh Miklós**, **Laczko János**, **Csányi László**, **Gether István**, **Szomorú István**, **Spingár Mariska**, **Szomorú Katica**, **Szomogyvári Katica** és **Csányi Katica** valamennyien kitűnő alakításokkal ragadták el a közönséget. A pompás előadást **Steinhardt** István kántortartó és neje rendezték. Az előadás tiszta jövedelméből rövidesen elkészül a huszonnyegy hős halott emlékték megörökítő díszes tábla.

A «Piros bugyelláris» Bajazsentistvánon.

A Bajazsentistváni Olvasókör kitűnően sikerült műkedvelő előadást rendezett a jómiai katolikus templom harangja javára. Képünk a szereplőket mutatja be. — **Alsó sor** (balról jobbra): **Markó Sándor**, **Dugality Teres**, **Markó József**. — **Második sor**: **Kristolovics Mariska**, **Laki Ferenc**, **Markó Juci**, **Hodos Mihály** (rendező), **Tády István** (súgó), **Orth József**, **Vörös Mariska**, **Szrenko Gyula**, **Mészáros István**. — **Harmadik sor**: **Fekete Ferenc**, **Simony József**, **Koch Ilona**, **Sztanits János**, **Burkovich Kata**, **Koch József**, **Vnity Mariska**, **Mészáros Lajos**. — **Felső sor**: **Németh János**, **Laki László**, **Pécsics István**, **Mészáros Sándor**, **Berger János**. (Beküldte **Leky Kálmán** élnök.)

Dugality Terus,

mint cigányasszony, a bajszent-
istváni műkedvelők előadásán.

munka. A szakszervezetek főtanácsa utasította a munkásságot, hogy azonnal térjenek vissza munkahelyeikre. A bányamunkásság és a bányavállalatok között megindultak a tárgyalások azoknak a kérdéseknek a békés megoldására, amelyek miatt a sztrájk kitört.

Berzsenyi-émléknap Celdömölkön. Berzsenyi Dániel emlékére a múlt héten Celdömölkön országos ünnepséget rendeztek, melyen a közoktatásügyi minisztérium, a Magyar Tudományos Akadémia, a Kisfaludy Társaság, a Szent István Akadémia, a Petőfi Társaság, a győri Kisfaludi Kör, a soproni Frankenburg Kör képviselték magukat, megjelent továbbá Vas vármegye kultúregyesületének népes küldöttsége Horváth Kálmán alispán vezetésével. Az ünnepélyre eljötték Berzsenyi leszármazottai Somogygyeből és oldalági rokonai is. Délután a főtéren nép-ünnepely volt, este pedig irodalmi estét tartattak.

Revolveres merénylő Plathy György képviselő ellen. A Kisgazdapárt egyik képviselőtágya, Plathy György kormányfőtanácsos ellen egy *mániákus ember revolveres merénylét követelt* el és a képviselőt csak az isteni gondviselés mentette meg a biztos haláltól. Plathy épen a nemzetgyűlés ülésére akart menni, amikor megjelent nála egyik választója. Sági Lajos solti szabó. A képviselő be akarta vezetni dolgozószobájába, Sági azonban *revolvert rántott és közvetlen közelről Plathyra sütötte.* Az első lövés csütörtököt mondott, a másik golyó Plathy székében és pentárcánján fennakadt. Plathy nem vesztette el a hidegvérét és a támadóra ugrott. Percekig dulakodott a revolveres támadóval, amíg a ház népével és a nála járó Vajda József földműveléssel együtt sikerült lefogni a dühöngő embert. A rendőrségen az előállított merénylő azt vallotta, hogy a solti iparosokon esett sérelmet akarta megbosszulni. Ugyanis az iparosok részére az OFB a földesúrtól távoleső földeket sajátította ki. Ennek kedvező megváltoztatására fölkérték Plathy György képviselőt, aki az ügyben el is járt, sőt a merénylő Ságival együtt vitt ebben az ügyben memorandumot az OFB-hez. A döntés mégis kedvezőtlen lett és ez keserítette el. Azt hitte, hogy Plathy nem törődött az ügyekkel vagy ellen-ségesen érte. A merénylőt letartóztatták.

Hogyan értelmezte Kádár (Khon) Henrik az üzleti tiszteességet? A büntetőtörvényszék előtt az elmúlt héten egy Dohány-utcai szövetkereskedő állott, aki nem átalított visszaimi egy szegény munkásasszony tudatlanságával. Valahányszor Kádár Henrik Dohány-utcai kereskedőhöz bement Kiss Mária munkásasszony, hogy kabátot vásároljon magának. Az asszonynál nem volt elegendő pénz, mire Kádár rábeszélte az asszonyt, hogy vásároljon részletre. Az asszony rá is állt erre, azonban a kereskedő a megengedett árnál jóval magasabbat számított a kabátért. Följelentés folytán Kádár Henrik ügye a bíróság elé került, hol árdárágítás vétségében büntőnek mondták ki a kereskedőt és ezért *hátszázmillió korona pénzbírságra ítélték.*

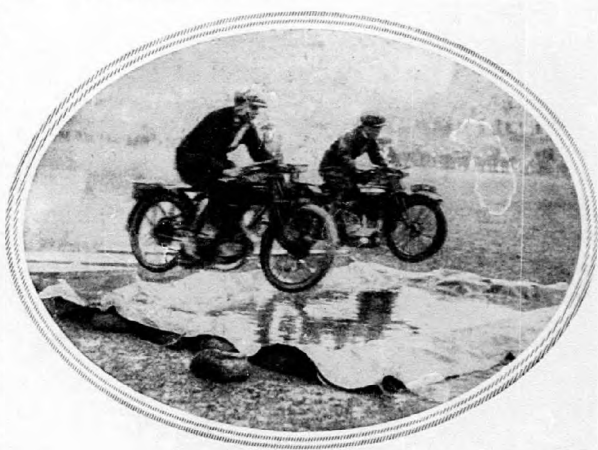
Parádával eltemették a lo. Port-Huzon nevű amerikai városkában, a város öreg lova, amely 24 évig szolgált az előfűrészságot, kimúlt. Temetésére kivonult a város vezetősége, a tiszteletesség és a lakosságból is sokan. A dicső állat sem remélte, hogy ilyen pompával hagyja el az árnyékvilágot.

A frankpör tárgyalása. A frankpör múlt heti tárgyalása során a bíróság kihallgatta a vádlottakat, majd a tanuk kihallgatását kezdte meg. Ezeknek során elmondották vallomásaikat mindazok, akiknek a neve ezzel az ügygel kapcsolatban felmerült s akiket annak idején a rendőrség is kihallgatott. A tanuvallomások során bebizonyosodott, hogy a kormányának nem volt, mert nem is lehetett tudomása a frankhamisításról s a vádlottak csak azért gondolták ezt, mert Nádosy szerepéről erre következtettek. Megdöntött minden következtetést Nádosy, aki határozottan kijelentette, hogy a kormányának nem tett soha jelentést a frankgyűről s amikor ennek mégis híre terjedt, a miniszterelnöktől egyenes utasítást kapott a nyomozásra s arra, ha tényleg folyik pénzhamisítás, azt akadályozza meg. Pallavicini György őrgyőr vallomása a lényegre vonatkozóan annyira ingadozó volt, hogy a bíróság a megeskétést nem is rendelte el. Windischgrätz a tárgyalás folyamán bevallotta, hogy a pénzhamisítás eszméjét a franciáktól vette, akik a Ruhr-vidéken márka-bankjegyeket hamisítottak s tölük igen sokat tanult.

Lipták Pál meghalt. Lipták Pál gyártulajdonos, volt nemzetgyűlési képviselő és volt kereskedelemügyi államtitkár Balatonfüreden 52 éves korában meghalt. Lipták mint kereskedelemügyi államtitkár jelentős közgazdasági tevékenységet fejtett ki. A Kisgazdapárt körletékébe tartozott, annak volt értékes tagja. Miután a második nemzetgyűlésbe nem került be, visszavonult a politikai élettől, a közgazdasági életben azonban továbbra is jelentős szerepet vitt. Halála mindenütt, ahol értékes munkásságát ismerték és becsülték, nagy részvétet keltett.

Ketten is átrepültek az Északi Sark fölött. Ami évezredekken nem sikerült, az az elmúlt napokban két merész vállalkozónak is meghozta a sikert: ketten is átrepültek az Északi Sark fölött. Byrd amerikai ezredes repülőgépen tette meg másodmagával az utat s négy óra alatt elérte a pólust és szerencsésen vissza is repült. A másik vállalkozó, Amundsen sarkkutató néhány órával később indult el kormányozható léghajón expedíciójával, amelyben norvégok, olaszok és egy amerikai vettek részt. Ők is szerencsésen átrepültek a Sarkot, amelyre az expedícióban részes nemzetek zászlaját dobták le. Amundsen hosszabb időt szándékozik tölteni az Északi Sarkon, hogy ott tudományos kutatásokat végezzen.

Tizenöthéti fogházra ítélték Pasics fiát. A belgrádi törvény-szék a múlt héten tárgyalta Stojadinovics kereskedelmi minisztérium osztályfőnök becsületstérségi püret Pasics Radu, a volt miniszterelnök fia ellen. Stojadinovics a lapokban leleplezte Pasics Rada megvesztegetési tizletét, mire ez azzal válaszolt, hogy vádlóját becsülettrábnak, hazugnak és zsarolóknak nevezte. A tárgyaláson a vádlott nem jelent meg, mert külföldön tartózkodik. A felperesnek sikerült a bizonyítási eljárás, mire a törvényszék Pasics Radát tizenöthéti fogházra, hatvanötözezer dinár pénzbüntetésre és száz-ezer dinár kártérítésre ítélté.

Nehéz feladat.

Különösen ügyesnek és bátornak kell lenni annak a sportembernek, aki rohanó motorbiciklijén átugrik a mesteresek vizesárkon.

DELEJ-SÓ

Radioactiv!

Kitűnő házi szer!

Ózondus ásványi sók, kén, vas és szénvartartalommal. — Kőszvény, csúsz, rheuma, ideggyengeség, fáradtság, testi fájdalmak stb. ellen. Egy nagy csomag ára használati utasítással 20.000 korona. — Kapható: **Patikában, drogeriában.** Főraktár: **Szlávik Leó gyógyszerész, Budapest, VIII., Szezyiár-utca 1. sz.** Telefon: J. 81-71. Egyedül a „Delej-só” valódi, patkó végjeggel! Óvakodjunk a silány utánzatoktól.

Vasadi Balogh György dr. beszámoló körútja. *Vasadi Balogh György dr. nemzetgyűlési képviselő, lapunk társ-szerkesztője, beszámoló körúton volt területében. Ez alkalommal felkereste Kajászószentpéter, Baracska, Tordas, Martonvásár, Bicske, Vértesszőlős, Tabajd községeket. Mindenütt igen nagy számban jöttek össze a népszerű képviselő meghallgatására. A beszámolóbeszédében különösen részletesen foglalkozott Vasadi Balogh György dr. a gazdasági kérdésekkel, elsősorban a szövetségi alapon megszervezendő értékesítéssel, amelyet elengedhetetlen kellékének tart egy egészségesebben kialakuló gazdasági életnek, mert ez mentesíti a földművelő népet a spekulációk visszaéléseitől s az uzorától. A hitelrendezésnek is ez az egészséges útja. Rámutatott az adózás sokféle fonákjára, a végrehajtás során előálló igazságtalanságokra s mindezeknek orvoszerét egy új adórendszerben s az egészséges progresszivitás végrehajtásában óhajtja megvalósítandónak. A forgalmi és fogyasztási adók megszüntetését sürögőnek tartja. A politikai események részletes ismertetésével élesen elítélte a szocialista-liberális ellenzék magatartását, mely soha nem számol az ország érdekeivel. A beszámolót mindenütt nagy figyelemmel, megértéssel hallgatták s Vasadi Balogh György dr.-t ragaszkodásukról, bizalmukról, támogatásukról biztosították.*

Az Aranyorsjáték második húzása. Az Aranyorsjáték második húzásán a következő számokat húzták ki: három vagón búzát 110 millió korona értékben a B 83.679 szám nyert. 500.000 korona értékű arany vagy ezüst tárgyat nyert a következő számok minden sorozata: 000.924, 009.330, 019.050, 025.195, 027.183, 036.994, 040.517, 045.255, 053.002, 053.795, 057.625, 050.222, 060.327, 086.684, 087.610, 096.143. A főhúzás szeptember hóban lesz.

Hir György agyvérzést kapott. Május hó 15-én este Hir György nemzetgyűlési képviselő Gömbös Gyula képviselő Munkácsy-utcai lakásáról, ahol látogatóban volt, a mentők eszméletlen állapotban a Rókus-kórházba szállították. A nagybeteg képviselő agyvérzést kapott. Mint ismeretes, Hir György az utóbbi időben állandóan betegeskedett. Több ízben ki akarták hallgatni a frank- és szokolhamisítási ügyekben, de betegsége folytán csak pár nappal ezelőtt jelenhetett meg a rendőrségen. Valószínűleg a kihallgatással járó izgalmak és egyéb körülmények viseltek meg annyira, hogy most agyvérzést kapott. A képviselő állapota néhány nap múlva annyira javult, hogy elhagyhatta a kórházat.

Személyazonosság megállapítása rádióval. Egyik amerikai városban megtörtént. Kihágás miatt egy embert letartóztatott a rendőrség, személyazonosságát azonban sehogymem tudták megállapítani, mert nem értették azt a nyelvet, amelyen az őrizetbe vett személy beszélt. Végre is az az ötlete támadt a rendőrfőnököknek, hogy a rádió segítségével igyekeznek megállapítani az illető nemzetiségét. Az elfogott embert a mikrofon elé állították és beszéltek vele. A rendőrfőnök azután felszólította a rádió hallgatóságát, hogy jelentkezzék, aki megértette a beszédet. Csakhamar akadt is jelentkező, aki bejelentette, hogy a *Lappföldről származó ember került az elfogottban a rendőrség kezére.* Ezek után természetesen már nem volt nehéz dolga a rendőrségnek. Megfelelő tolmács segítségével kihallgatta a lappföldit.

Gözmalomból — templom. Érdekes módon jutnak templomhoz a tolnamegyei Decs község katolikus hívei. A katolikus hitközség ugyanis háromszázötvenmillió koronáért megvásárolta az évekkel ezelőtt Decsen felépített gözmalomépületet, amelyben azonban az üzem meg sem kezdődött. Az épületet átalakítják s az új templomot még ebben az évben felszentelik.

Amikor a tolvaj rázárja a rendőrkapitányra az ajtót és megszökik. Nem mindennapi eset történt a főkapitányságon. A lopás gyanúja alatt előállított Horváth József bérkocsissegédét Demeter Sándor rendőrkapitány kihallgatta. Kihallgatás alatt Horváth József úgy tett, mintha véletlenül leírt volna az asztalról egy aktát. A kapitány az akta után nyúlt és a detektív szintén lehajolt, hogy felemelje. Ebben a pillanatban Horváth kiugrott az ajtón, kívülről zárta a detektívre és a kapitányra, majd lerohan a lépcsőn. Telefonon rögtön kiadták az utasítást, hogy az összes kapukat zárják le, de az a pár perc is elég volt arra, hogy a vakmerő Horváth József eltűnjön, mert a legszorgosabb kutatásra sem találták meg a szökevénynt az épületben. Horváth Józsefet körözik.

Izgalmas pillanat egy lövésznyírl.

Virágfakadáskor...

Virágfakadáskor legszebb a természet,
Virágfakadáskor láttalak meg téged.
Virágfakadásnak nem soká örültem
Virágfakadáskor jeltedél el engem.

Virágfakadáskor muljon ki életem,
Virágfakadáskor temesetek engem.
Virágfakadáskor tegyetek a sírba,
Ha kinyílt a virág, hulljon a könnyetek virágos síromra.

Nagy Imre (Kisgeresd.)

Köszönet a Harangműveknek. «Tekintetes Harangművek Rt. Igazgatóságának Budapest. Örömmel értesítem, hogy az átvett két haranggal nagyon meg vagyunk elégedve. A nép nem győzi eléggé dicsérni a harangok szép összhangját. A nagyharangot Tormás filiális községben tisztán lehet hallani. A nép sir örömeiben, hogy ilyen szép harangokat kapott. A szerelő teljes meglegedésünkre végezte munkáját. Kérem fogadják a saját, valamint a hívek nevében is hálás köszönetemet és teljes elismerésem. Baranyaszentgyörgy, 1926. május 6. Kiváló tisztelettel Hang Nándor plébános s. k.»

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

Az úszóegyetem.

Amerika mindenkor példaképe volt annak, miképpen lehet a komoly tudományt összekötni a szórakozással. Az amerikai találmányosság legszebb bizonyossága: az úszóegyetem gondolatának megvalósítása. Egy amerikai pénzcsoport kibérelt ugyanis egy hajót, melyen megalakították az úszó tudományegyetemet. Négy-száz hallgató a tanári karral együtt pompásan elfér a hatalmas hajón. Ez az egyetem természetesen csak a természettudományi tárgyakkal foglalkozik s fő érdekessége az, hogy az eladott természeti ritkaságokat a helyszínen szemlélhetik a hallgatók. A tanulmányi idő egy évig tart, amely idő alatt körülhajózzák a földet s az, aki erről az egyetemről kerül ki, valóban elmondhatja magáról, hogy sokat látott, tapasztalt ember.

Haszontalan fáradság.

A lovas oly módon próbálja meg a szarvas csökönyösségét legyőzni, hogy pompás falatot tart az orra elé. Ha valakinek van elég türelme, talán el is indítja a szarvasat.

Hány valódi sealskinprém kerülhet lorgalomba?

A rendkívül értékes sealskin (szilzskin) prémét az alaskai foka prémjéből készítik. Ez a foka régen a Csendes-óceán északi részén óriási tömegekben élt s 1870-ben a becsések szerint, öt millióra tették a számát. A hamarosan felendülő prémvásárlás azonban oly nagy pusztítást vitt véghez a fókák soraiban, hogy ma már mindössze néhány százezer példány él belőlük s csak olyan helyeken, ahol törvényes védelem alatt állanak és csak meghatározott számot szabad évente eljeleníteni. Az Amerika fenntartása alatt álló Pribylow szigeteken és az orosz Kommandorszkij szigetekenél el napjainkban egy-egy nagyobb foka-csorda és néhol Uruguay partjai mentén is előfordul. A fokavásárlást jog az állam adja el minden évben és a szaporulat szerint állapítják meg évről-évre az elejethető példányszámot. Hogy milyen nagy hasznót hozhat az illető államoknak a jog eladása, kiténik abból, hogy egy kidolgozott prém ára 1,500,000—3,500,000 korona között váltakozik s egy sealskin bundára legalább 8—10 darab prém szükséges. Így tehát érthető a sealskin prém és bunda drágasága. Tekintve azonban azt a körülményt, hogy például ez évben Amerika csak 19,000 állat elejtésére adott engedélyt, nagyon kétséges a forgalomba kerülő prémek valódisága, mert a valódi prémekeket többnyire maga Amerika használja fel és hozzánk csak a jól sikerült utánzatok kerülnek.

Hol bányásszák a mangánércet?

A mangán egyike a legfontosabb s a technika mai állása mellett nélkülözhetetlen érceknek. A mangánt használják elsősorban a vasgyártásnál, bronzöntvények készítésénél, üvegyártásnál, festékgyártásnál, fémgyártásnál és még több más iparágban. A legtöbb mangánércre az angol, amerikai és a német iparnak van szüksége, a bányák azonban nem ezekben az országokban vannak, hanem Oroszország Georgia nevé államában. Háború előtt Georgiában termelték a legtöbb mangánércet, az utóbbi években azonban a világ évi egymillió tonna mangán-termeléséből csak 160,000 tonnát termelt Georgia és így a nagy-szükséglet folytán a mangánérc ára is magasra emelkedett. A szovjet kormány belátva a mangánérc-termelés fontosságát, újabb nagy erővel lát hozzá a kitermelés megindításához. Georgia mangánérc-telepei még hosszú ideig képesek ellátni a világ mangánérc szükségletét, mert a földben rejlő készletet mintegy százötven millió tonnára becsülik s a világ iparának évente átlag két-három millió tonna mangánércre van szüksége.

Utcai kávépörkölő.

Spanyolországban sok ember keresi utcai kávépörköléssel a kenyerét.

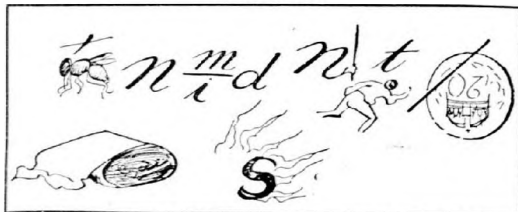
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

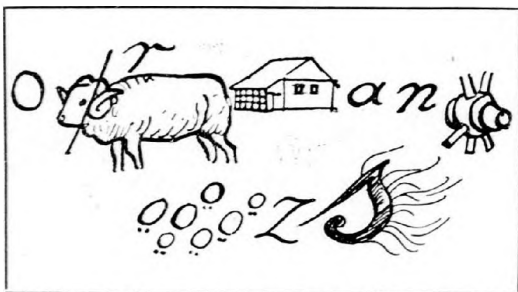
(Beküldte ifjú Pári Kálmán Tarnaméráról.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte Vermes Lajos Bessenyőtelekről.)

3. Képrejtvény.

(Beküldte Benkő Antal Orosházáról.)

4. Talány.

Hat betűből állok; első két betűm növényt jelent; utolsó négy betűmet akkor mondjuk, ha valami nem egész. Mind a hat betűm számszámot jelent. Mi vagyok?

(Beküldte Gyanó Sándor Drávacséhiről.)

5. Talány.

Első tagom szárnyas állat,
Kis állatokat nevel.
Másik tagom kék vagy barna,
Ábrándozó avagy csalfa.
Mind a kettő együttvéve,
Kis cipónél nagy sétánál
Bosszúságot, kint okoz.

(Beküldte Felnagy Imréné Dunaszentbenedekről.)

6. Betűrejtvény.

A ssssssss kez E

(Beküldte Máté Pál Kisszentmártonról.)

7. Szórejtvény.

Jód n Masaryik Mars

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

8. Szórejtvény.

Kerekes Dezső

A névben a foglalkozás is benne van.

(Beküldte Kovács Eszlike Szenteltornyáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 24-ik számunkban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 18-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Három a magyar igazság.**
2. Képrejtvény: **Négyesfogat.**
3. Képrejtvény: **Kidőlt a fa mandulástól.**
4. Szó- és betűrejtvény: **Kikeleti hívórág.**
5. Betűrejtvény: **Kosárkötő.**
6. Verses rejtvény: **Esernyő.**
7. Betűrejtvény: **Mármaros, Maros.**
8. Keresztzórejtvény: **Vízszintes sorok: 1. Hal. 2. ne. 3. comb. 4. érem. 5. öleli. 6. nap. 7. öreg. 8. cira. 9. póni. 10. vő. Függőleges sorok: 1. Hercegovina. 5. ór. 11. lomnici. 12. lep. 13. ima. 14. Nóra. 15. apa.**

Megejtették: Szűts János, ifj. Hajdú József, Eperjesi András, Makra Sándor, Bőjtbe Jánosné, Vörös Kálmán, ifj. Pomozi József, Szabó Mihály, Kiss Sándor, Cezzko Annus, Kiss Ernő, ifj. Nagy Benedek, Hajas István, ifj. Bontovics Imre, ifj. Pekori József, Németh Pál, Hauer Antal, Walter Antal, Varga József, Guttman Emike, Buray Mihály, ifj. Varga Sándor, Tóth János, ifj. Tóth Sándor, B. Tóth Sándor, Pálffy Mancika, Nyeste István, Pados Irénke, Mészáros Krisztina, Dobos Gyula, ifj. Komjáti András, Komjáti Gábor, Kozicz Annus, Kozicz Bözi, ifj. Lőrincz János, Kozári Mihály, Kálavics György, Valkai Pál, ifj. Ritecz István, Nagy Ferenc, László Ferenc, Vitai Brigitta, Koska Magda, Torma Mátyás, Vincze Jolán, Benedek József, ifj. Csomor Géza, Kiss Sándor, Kiss János, Vörös Vince, ifj. Delbó József, Góg Péter, Nagy A. Ferenc, Rökkant Kónyi Pál, Bedekovics János, özv. Török Gáborné, Horváth László, Zakár László, Nagy József, Bíró Rózsika, Hankó F. Boris, Pados János, Kún András, fokszei Kopasz Sándor, Gaál Pirike, Nagy L. Krisztina, Szabó Rózsa, id. Nagy Kálmán, ifj. Madarasz Zsigmond, ifj. Horváth Lajos, ifj. Kálmán Ferenc, Balla Rózsika, Kardos István, Bogárné Kálmán, Bodnár János, Sós Rózsika, Kozma Géza, Kovács Bálint, Berecz István, illés Ferenc, ifj. Szántó István, Bagics István, Kirschner Jolán, ifj. Nagy István (Kálmár), Kányó Albert, Reisinger Emília, Reisinger Mária, ifj. Tóth Lajos, Szabó Kálmán, Ellenberger Henrik, Peták Vilmos, Szarvas Gyula, Horváth János, Szakály Péter, Elekes Mátyásné, Váci György, Doba Imre, Méri János, Kótyván Mariska, Heil Edith Mária E. Csoka Kázmér, Szűcs Pál, Gulyás István, Gulyás Izvánné, Tata Lajos, Ritecz János, Rencsisovszky István, Gyurka László, Jakab László, ifj. Mester István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Makra Sándor** (Berekbőszörmény), **Mészáros Krisztina** (Jászládány), **Pados Irénke** (Tác), **ifj. Nagy István** (Hollókő), **Pálffy Mancika** (Nadasdudány).

A 19-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Ha jó **PONYVÁT, ZSÁKOT**

akar vásárolni,
kérjen árajánlatot
a 45 éve fennálló

FISCHER J. r.-t. ponyva- és zsákgyáratól, Budapest, Nádor-u. 31-33.

TRÉFÁK

Mennyi három meg öt?

Tanító : Ha az én kabátomról hiányzik három gomb, a tiéd-ről öt gomb, hány gomb hiányzik összesen?

Petike : Az én kabátomról nem hiányzik gomb, s ha a tanító úr kabátjáról hiányzik, varrassa fel!

Agyonütötték.

Rohan egy zsidó a rendőrségre :

— Örmester úr! Örmester úr kérem, az Isten áldja meg, segítsen! A részeg legények két zsidót agyonütöttek!

— Rettenetes — szólt az örmester — s ki volt az a két izraelita?

— Az egyik én volnék könyörgöm, a másik a komám, itt vár kinn a kapuban.

Mit árthat...?

Egy zsidót vittek a vesztőhelyre. Ütközben rettenetesen szidta a hóhért. A rabbi kérlete, hogy ne átkozódjék.

— Ezt sem szabad? Mit árthat nekem? Meg fog haragudni?... Legföljebb nem akaszt föl!

Virtus.

— Mért vágdat úgy pofon a legjobb pajtásodat, hán Tán elserette a galambodat?

— Attul kopik az álla!

— Hát megütött?

— Ugy nézek én ki?

— Hát megsértett?

— Még csak az kéne.

— Hát haragszol rá?

— Haragszik a fene.

— Hát mért ütötted pofon?

— Csak úgy példának okáért!

Bűnbocsánat.

A férj haldoklik. Halála előtt szól a feleségének, hogy hívja el hozzá a házasságközvetítőt.

— Minek? — kérdezi az asszony.

— Meg akarok neki bocsátani.

A csodanő.

— Az én feleségem éjfél után behunyt szemmel meg tudja mondani hány óra van.

— Ugyan! És hogy csinálja ezt?

— Úgy, hogy engem költ fel, nézzem meg, hány óra van.

Az iskolában.

Tanító : Na Péter, te jólnevelt fiú vagy, mondd meg szépen, mit csinálsz, ha a vicinálison utazol például Csepelre, bezzél egy néni s nem jut neki ülőhely?

Péter : Kérem tanító úr, tettettem magamat, mintha aludnék.

BAGI és TÁRSA, KABA

GÉPGYARA ÉS HENGERMALMA

Tel. 5. Sörg.-cím: Bagi, Kaba.

Alapítva 1897. évben.

Szállít mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszerű csavaros kapáló ekéi

a legelterjedtebbek, átalakít magánjárókat, készít géplakatos-, vassztergályos-, rezónáló-, kazán- és autogénhegesztőmunkákat, malomhengerek csiszolását és rovatkolását.

Kútúrassági vállalata teljes szavatossággal készít új ártézikutakat bármily mélységre, végez próbafúrásokat és elapadt ártézikutak rendbehozását. **A STOCK motor- és ekegyár kerületi képviselője.**

A világ legjobb

Harmonikái, Hegedűi, Harmoniumjai, Citerái, Beszélőgépjei, Cimbalomjai, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók egyházi harmonikumok részletre is.

Romlott hangszerket művésziessé javít.

Legjobb Hurók!

Árjegyzéket ingyen küld

Mogyoróssy Gyula

m. kir. szabadalmazott hangszergyára,

BUDAPEST,

VIII., Rákóczi-út 71.

Telefon: József 16—8.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Május 24-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Lajosmizse, Lepsény.
Állatvásár: Kiskunlacháza.

Május 25-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Alsóság, Baté, Csurgó, Fertőszentmiklós, Görcsöny, Himesháza, Monoszló, Szamosszeg, Vásárosbéc, Zala, Zalaegerszeg, Zalazántó, Nagyrákos, Repceszentgyörgy.
Állatvásár: Dunaföldvár, Tamási, Tata.
Kirakodóvásár: Rajka (búcsú).

Május 26-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Balmazújváros, Bihar-keresztes, Zalagyömörő.
Kirakodóvásár: Dunaföldvár, Tamási, Tata.
Kikészített bőr- és nyersbőrvásár: Budapest, IX. ker. Országos vásártér.

Május 27-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Bodrogkeresztúr, Tabajd, Tét.
Kikészített bőr- és nyersbőrvásár: Budapest, IX. ker. Országos vásártér.

Május 28-án, pénteken.

Állatvásár: Gyoma.
Kikészített bőr- és nyersbőrvásár: Budapest, IX. ker. Országos vásártér.

Május 29-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Bélaapátfalva, Cibakháza, Godisa.
Lóvásár: Gyoma.
Kikészített bőr- és nyersbőrvásár: Budapest, IX. ker. Országos vásártér.

Május 30-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Fegyvernek, Jászalsószentgyörgy, Kiskunmajsa, Monor.
Állatvásár: Kalocsa, Kunszentmiklós.
Kirakodóvásár: Gyoma, Hódmezővásárhely, Budapest, IX., Országos vásártér.
Kikészített bőr- és nyersbőrvásár: Budapest, IX. ker. Országos vásártér.
Borvásár: Budapest, IX. ker. Központi vásárcsarnok pincéiben.
Cserép- és mészasedényvásár: Budapest, IV. kerület, Ferenc József-rakpart.

A CSENDES SZIGET

REGÉNY * IRTA UNDI IMRE.

(11. közlemény.)

Pénzt dobtak az asztalra és szinte futólépésben iramodtak kifelé. A kapuban csak a hunyorgószemű portást találták. King hozzálépett:

— Mondja, barátom, nem ment ki most előttünk egy magános úr?

— Dehogynem — felelte a portás. Ott kanyarodik be az autója a sarkon.

— Ördög és pokol! — kiáltott King. Akármilyen legyen, ha ki nem hallgatta a beszélgetésünket. Kocsit!

A portás sípolt.

A sarki állomásról nyomban előgurult egy autótáxi. Mind beugrottak és a már teljes sebességgel robogó autó ablakán kihajolva magyarázta meg King a sofförnek, hogy vegye üzőbe a szemük elől eltűnt autót.

Alighogy eltűnt az éjszakában a gépkocsi, kinyílt a portásfülke ajtaja. Fu Peng lépett ki rajta, a kínai. A portáshoz lépett és egy ötdolláros csúsztatott a markába.

— Köszönöm — mondotta — ezt jól csinálta. Most kergethettek ezek a bolondok azt az üres autót. Itt van ez a pénz, szerezzen egy jó órát magának. Ámbár, hogy a lelkiismeretét megnyugtassam...

E szavaknál Fu Peng kihajtotta kabátját.

A belésre varrva ott volt a Pinkerton-detektívek fehér jelvénye...

XI.

A főtitkár jelentése.

Robert Tom Hella kisasszony naplójából annyit mindenestre megtudott, hogy apa és leánya önkéntes száműzetésben kerültek ide a szigetre. A kis család hirtelen eltávozása és annak az ismeretes körülménynek az egybevetése, hogy az időtjár a Balkán-államokban forradalmi állapotok voltak, főként Görögországban, kétségtelenül bizonyították, hogy Ménosz az alulmaradt politikai párt egyik vezetőjére lehetett, akinek valami váratlan leleplezés következtében el kellett hagynia hazáját. De hogy mi zavarhatta meg itteni békés nyugalmukat, arról sejtelmé sem volt Tomnak.

Mindenesetre most már a szabadulásának kérdésén kívül ennek az előtte ismeretlen rejtélynek a megoldása is foglalkoztatta, sőt valami ösztönzerű érzés azt súgta neki, hogy csakis e rejtély titkának kapuján juthat vissza elvesztett szabadságához.

Másnap ismét fölkereste az elhagyott házat, hogy egy-két szükséges apróságot magához véve kiegészítse otthonának fölöttébb fogyatékos felszerelését, majd sűrűsöen hozzálátott a partvidék átkutatásához.

Nem könnyű feladatra vállalkozott ezzel. A part körös-körül sziklás volt, mintegy sziklafal övezte a lapályos, bújánővényezett szigetet. A szikláról-sziklára való fáradságos kóborlásában lassan haladt előre, viszont a magaslatokról szemmel tartotta úgy a tengert, mint a sziget felsőjét.

A sziget nem volt nagy. Öt nap alatt végzett vele, de reményeivel is végeztek megfigyelései, midőn abban bízott, hogy újabb szigetet fedezhet fel a közelben. Most már kétségtelenül tudatára ébredt annak, hogy fogoly s az marad mindaddig, míg valami külső segítségét nem kap. De volt-e erre vajjon reménye? És ha jönnek is, hátha gonoszabb ellenségek lesznek, mint a reménykedéséit eltemető ár magány?

Mialatt Tom így tépelődött és tehetetlenül megadva magát a sorsnak, elszántan nézett egy bizonytalan ideig húzódnó rabság elé, e kis, jelentéktelen sziget egyszerűen az érdeklődés középpontjába került. Szanfranciskóban King

kapitány és cinkosai foglalkoztak azzal a tervvel, hogy visszatérnek, de ugyanebben az időben messze Athénben is különös események játszódtak le, melyekben jelentős szerepet játszott ez a kis sziget, Robert Tom sziklaövezte cellája.

A Hellén Férfiak Szövetségének párhelyiségében bizalmas megbeszélésre jöttek össze a szövetség vezetői. A főtitkár, ki a rendkívüli értekezletet összehívta, miután a meghívottak csaknem teljes számban megjelentek a párnázott ajtajú tanácskozóteremben, szót kérve felállt. Egyszerre végezhettek a beszélgetéseknek és a főtitkár hangjára mindenki fölfigyelt.

— Mélyen tisztelt uraim — kezdte szavait a főtitkár — az önök bizalma tüntetett ki azzal, hogy azt a reánk nézve fenyegető veszedelmet, melyet Ménosz tanár és politikai barátainak mozgalma jelentett, elfojtsam. Legutóbbi alkalommal beszámoltam már arról, hogy ezt a szervezkedést sikerült lelepleznünk és elszigetelnünk úgy, hogy mitől se kell tartanunk. Ménosz elmenekült és bár barátairól nem tudunk olyan bizonyítékokat szerezni, hogy nyíltan fel-lephetünk volna velük szemben, tudomást szereztem arról, hogy ezek a kétségtelen bizonyítékok igenis megvannak, mert azok megsemmisítése rájuk nézve bonyodalmakat jelentene és ezek a bizonyítékok nem egybeestek volna, mint az elmenekült Ménosz birtokában.

— Uraim — folytatta emelt hangon a főtitkár — ismernek önök arról, hogy nem szoktam fél munkát végezni. Eltökéltem tehát, hogy mindenáron, ha kell, még olyan eszközök árán is megszerzem ezeket a bizonyítékokat, melyekhez elszánt célunk érdekében, úgy hiszem, szabad nyúlunk. Nem ismeretlen önök előtt az a körülmény, hogy külföldön az ottani hatóságok és előttünk teljesen ismeretlen viszonyok rendkívül megnehezítik a nyomozás munkáját, miért is egy különös politikai expositura ottani kémszervezetét voltam kénytelen igénybe venni. Néhány órával ezelőtt megbízottamtól egy jelentős eredményről beszámoló titkos kábel-táviratot vettem kézhez. Ennek tartalmát kívánom most önökkel ismertetni.

A termen halk moraj zúgott végig. A főtitkár megelégedetten szemlélte azt a hatást, mit szavaival keltett az egybegyűlteken, majd ünnepélyes hangon folytatta:

— Legelsőbben is közölni kívánom, hogy Ménosz tanár foglyunk.

— Lehetetlen! Nagyszerű! Hogy történt? — kiáltották föl egyszerre.

— Nyomban rátérek. Egyik legutóbbi szűkszávu jelentésből megtudtunk annyit, hogy Ménosz Nyugatmexikó partjain fekvő Revilla Sigeo és Las Tres Marias sziget-csoportok egyik legkülsőbb, lakatlan szigetén rendeztetett be magának egy kis házat és ott húzódott meg leányával és ennek öreg dajkáival. Miután az általam megbízott szervezet Szanfranciskóban működik, a hosszú tengeri utat a rendelkezésünkre álló motorossal nem tehetők meg s így egy mindenre elszánt, alkalmi emberükkel, egy hajóskapitány-nal hajtották végre azokat a tennivalókat, melyek ráknézve oly jelentős eredményt jelentenek. A szervezet két kiküldöttje is a hajón volt, voltaképen ők fogták el Ménoszt. Elfogták és egy előre kiszemelt közeli kis szigetekcsére hurcolták gyermekével együtt, hol nem tudhatnak róla barátai s mi viszont játszva egy görög gőzösre vetethetjük fel, hol nem védehetik már őt az idegen hatóságok.

— Bizonyítékok nélkül mit se tehetünk — vetette közbe egy hang.

(Folytatjuk.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

N. J. Zomba. Elismerő sorait hálás köszönettel vettük és kérszéknek örömmel tesszük engedni annyival is inkább, mert valamennyi olvasónk érdekét szolgálja. — E. A. Gyöngyös. Rejtvénye. — K. J., Hódmezővásárhely. Számrejtvényét nem értjük. Tréfái közül válogatunk. — Ifj. P. J., Magyar-szentiván. Válogatunk belőlük. — Ifj. H. A. Károlyfalva. Az első rejtvény túlkönnnyű; a második hibás. Mást kérünk. — Ifj. N. L. Szendrő. Jók. — B. T. S., Szabadszállás. Tréfiáiiból válogatunk. — N. L., Bagolasc. Elégéjára nem közölhetjük a Vasárnapban, sem másutt, mert gyöngyöbálkozás. Sajnálattunkra, kéziratos nem ad vissza a szerkesztőség. Bármilyen irásmevet közlünk akkor, ha — jó! — Ifj. K. A., Gyöngyöshalás. Tréfiája jó, kép-rejtvénye túlkönnnyű. — W. A., Bácsalmási. Válogatunk belőlük. — T. J., Keskemét. Néhány soros levélét nem használhatjuk. Részletes adatokat közöljünk velünk. — B. I., Egyek. Azt, ami az Új Barázda-ban megjelent, nem közölhetjük a Vasárnap-ban. Kérdésére a Tanácsadó felel. — T. B., Sándor, Zalaszabab. Legutjában beküldött versére is mindenben illik, amit legutóbb üzentünk Önnek.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 16-án.)

Liszt- és őrlémmély. Duplanullás 6500, kettős 6200, hatos 4400—4500, takarmányliszt 2050, egykes roszliszt 3400, 75%-os egységés roszliszt 3000 K volt kilogrammonként budapesti paritásban, szákkal együtt. Gabonavásár. 76-os tisztavideki búza 415—417.500, felsőtiszai 412.500—415.000, pestmegeyi, fehérmegyei és egyéb dunántúli 410—412.500, 77-es tiszai 420—422.500, felsőtiszai 417.500—420.000, pestmegeyi, fehérmegyei és egyéb dunántúli 415—417.500, 78-as tiszai 422.500—425.000, felsőtiszai 420—422.500, pestmegeyi, fehérmegyei és egyéb dunántúli 417.500—420.000, 79-es tiszai 425—427.500, felsőtiszai 422.500—425.000, pestmegeyi, fehérmegyei és egyéb dunántúli 420—422.500. Pestvidéki rozs 235—237.500, egyéb 232.500—235.000, takarmányrpa 240—250.000, zab 260—272.500, tengeri 202.500—205.000, korpá 172.500—175.000 K métermésánknél.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6 160—170.000, másodrendű 130—150.000, harmadrendű, csomogolásra 70—120.000, sarjuszéna 140, muharzéná 170—200.000, lucernázéna 175.000, lucerna, zöld 100—140.000, tengeri, szemes 215.000, takarmányrpa 50.000, zöld rozstakarmány 80.000, alomszalma 60—80.000, zsápszalma 90.000 K métermésánknél. Zsápszalma egy kéve 4000—5000 K.

Vetőmagvak. Árak nyersáért száz kg-ként budapesti paritásban, minőség szerint. Angol perje 1.500—1.600 K. Bab, fehér 170—190, bab, tarka 130—140, cirokmag 120—130, kukorikör 400—450, csibehér 330—350, csillagfűrő 170—190, korlándar 240—260, gomborka 600—620, kender 290—310, köles, fehér 360—400, köles, vörös 220—240, köles, szürke 200—220, köles, tarka 190—200, lenmag 540—560, mák 2.350—2.450, muharmag 190—200, mustár 950—1.000, napraforgó, fehér 340—360, napraforgó, szürke 280—300, olasz perje 1.700—1.800, takarmánytökmag, mászás 1.800—2.000, tökmag 560—580, tatárka 190—200.000 K.

Vágómarhavásár. Bika, jobbminőségű 10.000—13.000, kivételesen 13.500—14.000, bika, silányabb minőségű 7500—9500, tarka hizott ökör, jobbminőségű 11.500—13.500, kivételesen 14.000—14.500, középminőségű 9000—11.000, alarendelt minőségű 6500—8500, magyar tehén 8000—12.000, tarka tehén 6500—13.000, kivételesen 13.500—14.000, bivaly 4000—8000, növendék 6500—11.000, kicsontozni való 4500—6000 K kilogrammonként, élősúlyban.

Szúrómahavásár. Élő borjúk: Belföldi szópös: Elsőrendű 14.500—15.000, kivételesen 16.000, másodrendű 13.000—14.000 K kilogrammonként, élősúlyban. Egy darab gödlye 180.000 K lábón.

Juhvásár. Juegyzett árák kg-ként, élősúlyban: Hizalt ürü 7000—9000, feljavított juh 6000—8000, kivert és anyajuh 7000 K.

Tenyészállatok és jármősokrók. Elsőrendű belföldi fehér jármősokrók 11.500—12.500, friss fejteshén 12.000—14.000, egy és féleves üszök 11.000—13.000, egy és féleves tinók 10.500—11.500 K kilogrammonként, élősúlyban.

Lóvásár. Jobbminőségű lovak: csikó 800.000—2.000.000, igás kocsiló, nehéz 7.000.000—9.000.000, könnyű 2.800.000—9.750.000, számar 400.000—1.000.000, észvér 600.000—650.000, alarendelt minőségű lovak 3.750.000—3.000.000, vágólovak 400.000—2.400.000 K.

Sertésvásár. Prima arásági 18.000—19.000, prima szedett 17.250—17.750, közép 16.500—17.000, könnyű, jobb 14.000—15.000, könnyű, gyengébb 13.000—14.000, öreg arásági 16.500—17.000, öreg, szedett 15.500—16.000, angol sonkamalac 17.000—20.000, zsír, nyagban 25.500, szalonna 20.500—21.000, tókehús 17.000—19.000, kettéhatásti szalonnás felsértés 20.000 K kilogrammonként, élősúlyban.

Gyapjú. A gyapjúpiac tartott. A nyírás mindenütt megkezdődött. Árak: uradalmi gyapjú 26.000—28.000, kivételesen 30.000—32.000, szedett gyapjú 22.000—24.000 K kilogrammonként, szennyes állapotban.

Nyersbőr. Marhabőr 13.000—14.000, borjúbőr 20.000—21.000, juhőr 11.000 K kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Tejes tej literje május 4-től 4400—5200, tej-színhab literje 45.000—52.000, tejfel literje 20.000—26.000, vaj kg-kisnyiben 84.000—96.000, tehéntúró kg-ja 12.000—16.000, juhtúró kg-ja 34.000—40.000, grói sajt kg-ja kicsinyben 60.000—70.000, trapista sajt kg-ja kicsinyben 36.000—50.000, nyagban 24.000—30.000, amentáli sajt kg-ja kicsinyben 65.000—80.000, nyagban 45—50.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 18.000—35.000, tyúk darabja 37.000—70.000, hizott rucá kg-ja 34.000—38.000, hizott lúd kg-ja 26—28.000, hizott sovány pulyka darabja 70.000—100.000, libamáj kg-ja 50.000—120.000, hizott kg-ja 36.000—45.000, tojás darabja 900—1300 K.

Halpiac. Ponty kicsinyben, elsőrendű 35.000—45.000, nyagban 30.000—34.000, ponty, kicsinyben, másodrendű 30.000—35.000 K.

Zöldés és gyümölcs. Sárgarépa 10.000—15.000, petrezselyem 10—14.000, zeller 30.000—40.000, karalábé 4000—7000, vörshagyma 1800—4500, fokhagyma 16.000—28.000, cékla 8000—10.000, fejessalata kg-ja 5000—6000, rózsburgonya, kicsinyben 1200—2000, nyagban 120.000—130.000, fehérburgonya, kicsinyben 800—1200, nyagban 60.000—65.000, retek, csomója 2000—5000, zöldbab, újdonság 30.000—40.000, karfiol 40.000—60.000, tornea 8000—28.000, spárga 8000—35.000, sóska 5000—12.000, spenót 2000—6000, champignonbomba 50.000—90.000, alma 8000—40.000, dió 10.000—16.000 K kilogrammonként.

A szegedi paprikapiaci árak. Csöves paprika féderenként 80.000—95.000, édesemes paprika kg-ként 37.000—46.000, füzes paprika kg-ként 30.000—34.000, rózspaprika kg-ként 19.000—25.000, másodrendű paprika kg-ként 8000—13.000, harmadrendű paprika kg-ként 5000—6000 K.

Kalocsai paprikapiaci árak. Édesemes paprika 33.000—36.000, rózspaprika 15.000—18.000, másodrendű paprika 10.000—13.000, harmadrendű paprika 6000—7000, válogatott csövespaprika 18—20.000 K kilogrammonként.

Idégen pénznekem legmagasabb ára május hó 18-án. Angol font 349.310 K, dollár 71.575 K, francia frank 2117 K, szerb dinár 1262 K, lengyel zloty 6775 K, román lei 273 K, olasz lira 2625 K, német márka 17.062 K, osztrák schilling 10.106 K, svájci frank 13.850 K. — Arany- és ezüstpénzek: 20 koronás arany 287.000 K, ezüstkoronás 5500 K, ezüst forintos 15.000 K, ezüst ötökoronás 29.000 K.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perliaky György.

Főmunkatárs: Meskó Zoltán. Társzerkesztő: Vasadi Balogh György.

Felelős kiadó: Bak Imre.

Eladó benzinnmotor cséplőgarnitúra, 6 HP, 600 mm, olcsó, jókarban, ára fele vételkor, maradék aratás után. — Gröschl József, Pilisborosjenő.

Ekek, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszálok,

marokrakó és kéveköto aratógépek, lőgeréblyék, kézi-járgányok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, daráló, morzsolók a minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhető be legutóbbiban.

Hungária dróttonal olcsó és jó.
HA IDEKERSÁNDOR T.

Budapest, 01161-ét 48/27. Flók: F5-utca 59.

Árak:
m²-ként 6.800 K
középes 12.400 K
erős ... 23.000 K
és forgalmi adó.
Középső minőségűek is kaphatók.

Kérjen ingyen képes árjegyzéket és mintát.

Szakorvosai: rendelés vér- és nemibetegek részére. Ezüstsalvaran-oltás. Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-ét 32. sz., I. em. I. (Rókusfal szejben.)

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbírlakrendező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő Irodája, Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. Törvényszékieleg bejegyzett cég.

MEGBIZHATÓ

Jóminőségű árut a legelőnyösebb árban a

„HANGYA”

vidéki ásvetkezetelben lehet vásárolni.

Kaphatók: vászon, karton, kanavász, zefír, szövet, kész férfi és női ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabókélekek, valamint minden nemű övíd, kézmű-, konyhai- és díszmű-árak, továbbá: férfi, női és gyermekcipő és munkásbakancsol.

Tüdőbetegek!

Ezen már gyógyultak!

Kérjétek azonnal a könyvet

új tápmódszeremről,

mely már sokat megmentett. Ezen módszer minden megszokott életmód mellett alkalmazható s segíti a betegség gyorsabb lekiűzését. Éjjeli izzadság és köhögés eltűnik, a testsúly gyarapodik és fokozatos elmeszesedés a bajt megállapodásra juttatja.

Az orvosi tudomány

komoly férfiai

igazolják gyógy módom kiválóságát és szívesen járulnak hozzá alkalmaztatásához. Mentől előbb kezdj tápmódszeremet, annál jobb.

Teljesen díjtalanul

kapja meg könyvem, melyből tudomása méltó tapasztal. Minthogy kiadóm egészben csak

10.000 darabot ingyen

küld szét, írjon azonnal, hogy Ön is a szerencsés megszűlőkhöz tartozék. Cím:

GEORGE FULGNER

Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse 24/302

Pálínka-főző- és mosástűk vörösrézből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű
Chaudoir és Csepel W. M. védjegyjű

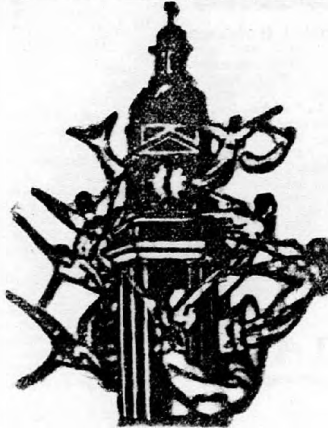
szőlőpermetezők

legolcsóbb gyári
áron beszerezhetők:

SZONTÁGH PÁL részaru-
gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors
és pontos ellátása miatt **TERÉNYI SÁMU** cég-
főnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leg-
gyorsabban önt és szállít az Orsz. Harang-
szakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R. T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA

Központi iroda: Budapest, Berlini-tér 2. sz.
(Bejárat Gyár-utcából.)

A világhírű eredeti angol **THE CHAMPION**

kerékpárokat melyen leszá-
llítva havi 300.000 kor. rész-
letre, kerékpáralkatrészeket,
lámpa, lánc, pedálokat nagy-
banl gyári áron szállítunk.

Külső guml 98 ezer, belső guml 30 ezer K-tól.
Láng Jakab és Fla kerékpárnyervekedők, Buda-
pest, József-körút 41. Nagy képes árjegyzék ingyen.

Vegye meg

a pártatlanul gazdag tartalommal megjelenő

„**UJ BARAZDA**”
politikai napilapot.

Minden lapárúsítónál és „Hangya”
szövetkezeti boltban kapható.

A LEGJOBB GAZDASÁGI KÖNYVEK!

Kovács: Háziinyúl mint haszonállat ...	15.000	Bittera: A kukorica mint szemestermény	35.000
Kis Mihály: Az igazoló nyestése ...	25.000	és mint takarmányóvénny ...	35.000
Molnár: A gyümölcsértékesítés ...	25.000	Bernátsky: Az érető gombák ...	35.000
Sierbán: A kendertermelés és áztatásról	15.000	Schandi: A szarvasmarha tenyésztése...	30.000
Végh: Bolgárkertész ...	25.000	Kukuljevic: Védekezés a ragados állati	50.000
Winkler: Baromfihiázalás és értékesítés	15.000	betegségek ellen. I-II. rész ...	30.000
Galambtenyésztés ...	65.000	Fehér: Takarmányóvénnyek természetse	19.000
Csapary: Virágtenyésztés (új kiadás) ...	106.000	Györky: Az előrehaladt jórzéselés ...	26.000
Withner: A husserlitenyésztés műszerei	15.000	Károly: Réti és legelőművelés ...	26.000
kérdései ...	15.000	Kaszás: A gazdember tükrözése ...	33.000

Megrendelhetők a „VASÁRNAP” kiadóhivatal könyvosztálya útján Bpest, VI., Ó-utca 10.
Könyvek ára az összeg előzetes bekiűlésével értendő, utánvételes küldéssel minden könyv
4000 koronával drágább.

46. magy. kir. államsorsjáték

8756 nyeremény, 1 jutalom.

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek k

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

500,000.000

azaz ötszáz millió korona készpénzben,

1 jutalom **300** millió korona

1 főnyeremény **200** millió, azonkívül
50 millió, 20 millió, 10 millió, több 5 mil-
lió és 1 millió stb. stb. nyeremény mind
készpénzben.

Huzás már június hó 10-én.

Egy sorsjegyre 2 nyeremény is eshet.

Egy sorsjegy ára **20.000** kor.

Kapható minden dohányüzletben, bank-
és sorsjátéküzletben, postahivatalokban stb.

Postai rendeléseket a pénz előzetes bekiűlése
után azonnal teljesíti a **Székesfővárosi m. kir.**
penzügyszakosztály lottóosztálya, Buda-
pest, IX., Fővámház.

Gőzcséplőgarnitúrák:

Egy 6 lóerejű gőzcséplő-
készlet, Magyar Államvasuti gyárt-
mány,

egy 4 lóerejű gőzcséplő-
készlet, Hofherr-Schrantz gyárt-
mány,

egy 4 lóerejű cséplőkész-
let, Első Magyar Gazdasági Gépgyári
gyártmány,

egy magánjáró gőzcséplő-
készlet, 5 lóerejű és

egy magánjáró gőzcséplő-
készlet, 10 lóerejű,

egy elevátor (szalmakazalozó),
Hofherr-Schrantz
gyártmány.

Ezek a gépek

gabonatorlesztésre is

kaphatók, kényelmes fizetési fel-
tétel mellett. Megrendelésnél
előleg nem fizetendő, részletes
ajánlattal díjtalanul és készpénz-
szolgáltatunk.

Levél cím:

Kellner Antal és Fia,
Budapest, Berlini-tér 4

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legutánysabb napidáron szereshetők be a

„**HANGYA**” ruházati és díszműárúosztályánál.